

FACULTEIT RECHTSGELEERDHEID

Faculteit Rechtsgeleerdheid
Universiteit Gent
Academiejaar 2013-2014

**DE VOORAFGAANDE CONSULTATIE VAN DE
BESLAGBERICHTEN BIJ UITVOEREND ONROEREND BESLAG
EN DE SAMENLOOP VAN SCHULDEISERS**

Masterproef van de opleiding
'Master in het notariaat'

Ingediend door
Freija Piens
(00803307)

Promotor: Prof. Dr. Karen Broeckx
Co-promotor: Prof. Dr. Joke Baeck

DANKWOORD

Reeds tijdens de master in de rechten wekte het beslagrecht mijn nieuwsgierigheid. Het volgen van de grondige studie beslag- en executierecht deed mijn interesse in deze materie alleen maar toenemen. Bij het kiezen van een masterproefonderwerp ging mijn voorkeur dan ook snel uit naar het thema van het uitvoerend onroerend beslag. Het interessante aan het schrijven van een thesis, is dat het er vooreerst toe aanzet de grotere lijnen van een bepaald domein te gaan opfrissen, om dan dieper te kunnen graven met betrekking tot een specifiek deelaspect. Gelet op de grote rol van de notaris bij een uitvoerend onroerend beslag, en meer bepaald bij het opstellen van de rangregeling, levert dit uiterst nuttige kennis op voor een toekomstig notarieel jurist.

Graag richt ik dan ook een woord van dank tot mijn promotor, Prof. Dr. Karen Broeckx, om mij de kans te geven deze masterproef te schrijven ten gevolge waarvan ik mijn kennis in deze materie kon aanscherpen.

Daarnaast wens ik ook mijn familie en vrienden enorm te bedanken voor de steun die ik gedurende zes jaar lang van hen heb mogen krijgen.

INHOUDSTAFEL

DANKWOORD	I
INHOUDSTAFEL	III
INLEIDING	1
HOOFDSTUK I. SAMENLOOP	3
Afdeling 1. Algemeen.....	3
§1. Het begrip samenloop.....	3
§2. Beslag op zich doet nog geen samenloop ontstaan.....	4
§3. Beslag verschaft geen voorrang in de samenloop	5
Afdeling 2. Collectieve dimensie van het beslagrecht.....	6
§1. Collectieve dimensie.....	6
§2. Cassatiearrest 11 april 1997.....	8
§3. Gevolgen voor de notaris.....	9
Afdeling 3. Kleine samenloop	10
§1. Situatie na oorspronkelijk uitvoerend beslag.....	10
§2. Een tweede schuldeiser voegt zich bij het beslag.....	11
A. Saisie sur saisie ne vaut	11
1. Subrogatie of indeplaatsstelling	12
a) Begrip.....	12
b) Procedure	12
c) Gevolgen	15
2. Samenvoeging van beslagen	15
3. Overschrijving na doorhaling van het oorspronkelijk beslag	17
B. Gemeenmaking.....	18
a) Begrip.....	18
b) Procedure	18
c) Gevolgen	19
C. Verzet tegen de prijs.....	20
a) Begrip.....	20
b) Procedure	20
1. Termijn.....	20
2. Vorm	22
3. Uitvoerbare titel	24
c) Gevolgen	25

HOOFDSTUK II. BESTAND VAN BERICHTEN	26
§1. Algemeen	26
A. Het CBB.....	26
B. Organisatie en financiering	27
C. De wet van 29 mei 2000	28
§2. Berichten opgenomen in het bestand	31
A. Bericht van beslag en bericht van “carence”	31
B. Bericht van verzet	32
C. Bericht van delegatie.....	33
D. Bericht van loonoverdracht.....	33
E. Bericht van collectieve schuldenregeling	33
F. Bericht van protest	34
§3. Verzending van berichten naar het bestand.....	34
§4. Toegang tot het bestand: inzagerecht.....	35
§5. Verplichte consultatie van het bestand.....	36
§6. Aansprakelijkheid van de notaris	37
HOOFDSTUK III. RANGREGELING	40
§1. Algemeen	40
A. Begrip.....	40
B. Belang	41
C. Taak van de notaris	41
§2. Welke schuldeisers moeten bij de rangregeling worden betrokken?	42
A. Schuldeisers aan wie het beslag gemeen is geworden	42
B. Schuldeisers die nog tijdig inschrijving of overschrijving hebben genomen	43
C. Bevoorrechte schuldeisers zonder publiciteit	44
D. Schuldeisers die verzet hebben gedaan tegen de prijs	44
E. De bijzondere positie van de fiscus en de RSZ.....	45
F. Schuldeisers die blijken uit de beslagberichten	46
§4. Schuldeisers die niet in aanmerking komen: derdenbeslag in handen van de notaris	49
§5. De sluiting van de rangregeling	51
BESLUIT	53
Bijlage 1. Bericht van bevel, beslag, vaststelling van niet-bevinding en verzet	55
Bijlage 2. Bericht van delegatie.....	57
Bijlage 3. Bericht van overdracht.....	58
Bijlage 4. Bericht van collectieve schuldenregeling	59
BIBLIOGRAFIE.....	60

INLEIDING

1. Sinds de hervorming van het Gerechtelijk Wetboek van 1967 is de notaris dé spilfiguur in de procedure van het uitvoerend beslag op onroerend goed¹. Vanaf de aanstelling door de beslagrechter om het in beslag genomen onroerend goed te verkopen heeft de notaris immers de leiding van de procedure en dit tot aan de zuivering van het uitgewonnen onroerend goed. De beschikking waarbij de notaris wordt aangesteld tot verkoping (art. 1580 Ger.W.) houdt tevens zijn aanstelling in om de rangregeling op te stellen (art. 1643 Ger.W.)². De opbrengst van de gedwongen verkoop zal immers moeten worden verdeeld tussen de verschillende schuldeisers en dit met inachtneming van de wettelijke regels van voorrang. Hiertoe zal de notaris actief een kleine samenloop moeten uitlokken. Zoals verder in deze bijdrage zal blijken, begint beslag weliswaar bij een individueel initiatief maar leidt het veelal tot een collectieve procedure. Het is dan ook van uitermate groot belang te weten welke schuldeisers bij de verdeling moeten worden betrokken. De notaris heeft hier echter weinig speelruimte. Er gelden strikte regels welke schuldeisers wel en welke niet tot de rangregeling mogen worden toegelaten³. Bovendien dient de notaris zelf ook op zoek te gaan naar schuldeisers in het centraal bestand van beslagberichten. Dit houdt een grote verantwoordelijkheid in voor de notaris. Wanneer hij een schuldeiser onterecht niet opneemt in de rangregeling, loopt hij immers het risico aansprakelijk te worden gesteld.

2. Doorheen de jaren is de collectieve dimensie van het beslagrecht steeds meer op de voorgrond gekomen. Naar aanleiding van deze collectivisering kunnen verscheidene vragen rijzen. Welke schuldeisers kunnen zich voegen bij een opgestarte procedure van uitvoerend beslag? Op welke manier moeten ze dat doen? Moeten er bepaalde schuldeisers spontaan worden uitgenodigd om te worden opgenomen in de rangregeling⁴? En bovenal, welke rol heeft de notaris te vervullen in dit procedureel parcours?

¹ K. VERELST, “De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op een onroerend goed”, *Jura Falc.* 1992-1993, 369.

² R. JANSEN en A. MICHIELENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 215.

³ R. JANSEN en A. MICHIELENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 214, nr. 265.

⁴ R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 153.

3. Deze masterproef tracht een antwoord te bieden op deze vragen.

Daartoe wordt in een **eerste hoofdstuk** de interferentie tussen beslag en samenloop toegelicht, evenals de collectieve dimensie van het beslagrecht en de gevolgen daarvan voor de notaris. Nauw samenhangend met het derde hoofdstuk, wordt ook besproken op welke manieren een schuldeiser zich kan aansluiten bij een reeds bestaande beslagprocedure.

Het **tweede hoofdstuk** beschrijft de werking van het Centraal Bestand van beslagberichten, dat eindelijk in werking is getreden op 29 januari 2011 en volledig op kruissnelheid is sinds 2014. Er wordt uiteraard stilgestaan bij de innovaties die zijn teweeggebracht door wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek. Hoewel ook andere actoren gebruikmaken van de online databank, wordt deze bespreking toegespitst op de notaris.

Tot slot vallen de puzzelstukjes op hun plaats in het **derde hoofdstuk**, waarin wordt uiteengezet welke schuldeisers de notaris dient te betrekken in zijn proces-verbaal van rangregeling.

HOOFDSTUK I. SAMENLOOP

Afdeling 1. Algemeen

§1. HET BEGRIP SAMENLOOP

4. Samenloop (*concursum creditorum*) wordt traditioneel omschreven als de toestand waarin meerdere schuldeisers hun aanspraken formuleren op dezelfde goederen van hun gezamenlijke schuldenaar⁵. Wanneer een schuldeiser beslag legt, moet hij in het achterhoofd houden dat ook anderen hiertoe kunnen overgaan. De samenloop komt dan tot stand wanneer concurrerende schuldeisers hun rechten realiseren op hetzelfde goed of andere goederen van hun gemeenschappelijke debiteur⁶.

5. Hoewel *concursum creditorum* letterlijk betekent dat meerdere schuldeisers tegelijk optreden, reikt de ware draagwijdte van dit begrip eigenlijk ietwat verder. De verschillende schuldeisers worden namelijk geacht gelijktijdig hun schuldvordering te realiseren, ongeacht wie als eerste beslag heeft gelegd. Opdat de schuldeisers zouden kunnen deelnemen aan deze collectieve realisatie worden de activa onder bewind gesteld. Het aandeel van elke schuldeiser in de opbrengst van die activa wordt op dezelfde datum en naar onderlinge verhouding gefixeerd. STORME omschrijft samenloop derhalve als de situatie waarin één, meer of alle activa van een schuldenaar aan een collectieve realisatie worden onderworpen doordat ze met een collectief recht van de schuldeisers worden bezwaard, en die daartoe onder bewind worden gesteld. Op deze manier wordt samenloop eerder gedefinieerd vanuit zijn rechtsgevolgen dan vanuit zijn totstandkomingsvereisten⁷.

6. Van zodra samenloop ontstaat, moet de ‘iura vigilantibus’-regel – “wie eerst uitwint, eerst maalt” – wijken voor het gelijkheidsbeginsel (art. 8 Hyp.W.). Het is van groot belang dat deze gelijkheid der schuldeisers (*paritas creditorum*) wordt gerespecteerd. Voor de samenloop na uitvoerend onroerend beslag worden daartoe corrigerende regels neergelegd in

⁵ E. DIRIX en R. DE CORTE, *Zekerheidsrechten*, Mechelen, 2006, nrs. 41-42; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 24; M.E. STORME, *Zekerheden- en insolventierecht*, Gent-Mariakerke, 2013, 210, geconsulteerd via www.storme.be.

⁶ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 24.

⁷ M.E. STORME, *Zekerheden- en insolventierecht*, Gent-Mariakerke, 2013, 210, geconsulteerd via www.storme.be.

de procedure van rangregeling (art. 1639 - 1654 Ger.W.)⁸. Anderzijds heeft het ontstaan van samenloop tot gevolg dat de rechten van de schuldeisers in hun onderlinge verhouding onherroepelijk worden vastgelegd. Men spreekt hierbij van het fixatiebeginsel⁹.

7. Het ontstaan van samenloop heeft evenzeer tot gevolg dat de notaris ophoudt uitsluitend de gemandateerde te zijn van de schuldeiser-opdrachtgever. Vanaf dat ogenblik is hij de neutrale en onpartijdige bewindvoerder van een partieel vereffeningsbewind. Zoals later zal worden toegelicht, is de notaris hierbij wettelijk verplicht om een samenloop te organiseren¹⁰. De notaris zal de verkoop van het onroerend goed organiseren met inachtneming van de belangen van alle betrokken partijen en hen alle advies en informatie geven die het vrijwaren van dat belang ten goede komen¹¹.

§2. BESLAG OP ZICH DOET NOG GEEN SAMENLOOP ONTSTAAN

8. Het is evenwel belangrijk om aan te stippen dat beslag op zich nog geen situatie van samenloop doet ontstaan¹². Beslag leggen begint weliswaar bij een individueel initiatief van een bepaalde schuldeiser waardoor een samenloop eventueel kán ontstaan, maar dit is niet noodzakelijk het geval¹³. Het beslag kan ook gewoon individueel blijven. Bijgevolg is er geen sprake van samenloop zolang er zich slechts één schuldeiser heeft aangediend.

9. Verder moeten de samenloopregels¹⁴ evenmin worden toegepast zolang het beslag niet effectief is uitgevoerd, hetzij door de tegeldemaking van de in beslag genomen goederen, hetzij door de afgifte van het bedrag van het beslag. Tot dat ogenblik kan de schuldeiser immers nog proberen om langs individuele weg betaling te verkrijgen. Beslag ontnemt de debiteur immers niet het bestuur over zijn vermogen¹⁵.

⁸ E. DIRIX en R. DE CORTE, *Zekerheidsrechten*, Mechelen, 2006, 32.

⁹ E. ALOFS, K. BROECKX en H. CASMAN, *Insolventierecht*, Mechelen, Kluwer, 2006, 147.

¹⁰ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 25.

¹¹ Cass. 19 april 2009, *Arr. Cass.* 2009, afl. 4, 1022; *T.Not.* 2010, afl. 11, 625.

¹² Cass. 20 januari 1935, *Pas.* 1935, I, 101.

¹³ R. JANSEN, "Interferentie tussen beslag en samenloop", in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 153.

¹⁴ Meer bepaald het gelijkheidsbeginsel en het fixatiebeginsel.

¹⁵ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 24-25.

Dit moet goed worden onderscheiden van de (relatieve¹⁶) beschikkingsonbevoegdheid die het beslag wel veroorzaakt in hoofde van de beslagene. Het beslagen onroerend goed wordt namelijk onbeschikbaar, als het ware bevroren in het vermogen van de schuldenaar. Zo maakt het beslagen goed deel uit van een soort mini-afgescheiden doelvermogen dat zal worden verkocht om de schuld van de beslaglegger te voldoen. Wanneer de debiteur het goed toch verkoopt aan een derde¹⁷, dan zal deze overdracht niet tegenwerpelijk zijn ten aanzien van de beslaglegger¹⁸. Betalingen die de beslagene alsnog doet zullen daarentegen wel tegenwerpelijk zijn aan de concurrerende schuldeisers. Dit is zeer interessant voor de schuldeiser die derwijze wordt betaald, gezien het ontvangen bedrag ontsnapt aan de ‘paritas-creditorum’-regel. Wanneer andere schuldeisers beslag hebben gelegd op andere goederen (bijvoorbeeld roerende), staat het de beslaglegger en de schuldenaar dus nog steeds vrij om onderling een regeling te treffen, zodat het beslag niet tot samenloop hoeft te leiden.

10. Er bestaat weliswaar geen verplichting voor de beslaglegger om de uitwinning verder te zetten. Wel is het zo dat het beslag niet kan worden opgeheven dan met toestemming van de schuldeisers aan wie het beslag gemeen is geworden overeenkomstig artikel 1584 Ger.W. (zie *infra* randnr. 39)¹⁹.

§3. BESLAG VERSCHAFT GEEN VOORRANG IN DE SAMENLOOP

11. In tegenstelling tot wat geldt in het Duitse recht²⁰ en in het Franse recht²¹, verschaft individueel uitvoerend beslag in ons recht geen voorrang aan de beslaglegger²². Dergelijke voorrang kan immers enkel worden verkregen door middel van erkende zakelijke (zekerheids)rechten, die op hun beurt niet kunnen worden bekomen via een eenzijdige handeling zoals het leggen van beslag²³. Beslag verleent de beslaglegger derhalve geen hogere rang bij de vereffening van de beslagen goederen. De rechten van alle schuldeisers van

¹⁶ In hoofdstuk III wordt verder ingegaan op het relatieve karakter van deze beschikkingsonbevoegdheid, zie *infra* randnr. 98.

¹⁷ Of andere daden van beschikking stelt zoals de woning bezwaren met een hypotheek.

¹⁸ R. JANSSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 154.

¹⁹ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 24-25.

²⁰ De beslaglegger verkrijgt door het beslag een soort hypotheek op het onroerend goed (*Arresthypothek*).

²¹ Bewarend onroerend beslag verschaft de schuldeiser voorrang dankzij een hypothèque judiciaire. Deze voorrang blijft behouden als hij dit beslag omzet in een uitvoerend beslag.

²² R. JANSSEN, *Beschikkingsonbevoegdheid*, Antwerpen, Intersentia, 2009, nr. 194, noot 425; G. DE LEVAL, *Traité des saisies – règles générales*, Luik, 1988, 209, nr. 105.

²³ Behoudens de bevoegdheid van de fiscus om eenzijdig een wettelijke hypotheek in te schrijven.

de beslagene worden virtueel op hetzelfde tijdstip gerealiseerd²⁴. Zo zal een chirografaire schuldeiser slechts kunnen worden betaald voor het saldo na uitbetaling van de preferente schuldeiser waarmee hij later werd geconfronteerd. Ook wanneer een andere chirografaire schuldeiser zich later bij het beslag voegt, zal de verdeling tussen hen beide pondspondsgewijs verlopen en derhalve geen voorrang verschaffen aan de eerste beslaglegger²⁵. Wanneer echter slechts één schuldeiser is opgekomen in de beslagprocedure en er dus geen actuele samenloop is ontstaan, dan is het uiteraard wel mogelijk dat de uiteindelijke beslaglegger de volledige opbrengst verwerft²⁶.

12. Ingevolge de toepassing van het gelijkheidsbeginsel kan het voorgaande in feite nog scherper worden gesteld. Het doel van het collectivisme zou erin bestaan de positie van de schuldeisers zonder zakelijk recht te verbeteren, maar dit wordt *de facto* niet echt bereikt. Gelet op de talrijke zakelijke zekerheidsrechten die men kan verkrijgen en de vele schuldvorderingen die in ons recht bevoorrecht zijn, blijft er voor de niet-bevoorrechte schuldeisers vaak niets of nauwelijks iets over van de te verdelen opbrengst. Het gelijkheidsbeginsel heeft dus eigenlijk tot gevolg dat de stelling “beslag verschaft geen voorrang in de samenloop” dient te worden herleid tot de stelling “beslag verschaft geen voorrang aan een ‘gewone’ schuldeiser ten aanzien van de andere (gewone) schuldeisers”²⁷.

Afdeling 2. Collectieve dimensie van het beslagrecht

§1. COLLECTIEVE DIMENSIE

13. Bij het uitvoerend beslag worden de schuldvorderingen “gerealiseerd” op de goederen van de schuldenaar. In ons recht verloopt dit in beginsel collectief. Dit houdt in dat alle schuldeisers die in die procedure opkomen, worden geacht hun schuldvorderingen van bij het begin te hebben gerealiseerd en dit dus gelijktijdig met andere schuldeisers die op diezelfde goederen verhaal nemen. Deze gelijktijdige realisatie noemt men “samenloop”. Het is derhalve door deze gelijktijdige realisatie dat het zakelijk recht van de schuldeisers collectief

²⁴ M. STORME, “Paritas creditorum, voorrang en roerende zekerheden”, *TPR* 2006, nr. 2, 950-951.

²⁵ R. JANSSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 155.

²⁶ Cass. 20 januari 1935, *Pas.* 1935, I, 101.

²⁷ M. STORME, “Paritas creditorum, voorrang en roerende zekerheden”, *TPR* 2006, nr. 2, 952-953.

is. Hierbij komen de schuldeisers in beginsel in gelijke rang en de opbrengst zal, behoudens wettige redenen van voorrang, evenredig worden verdeeld²⁸.

14. Vanuit deze collectivistische visie zijn er regels opgesteld ter bevordering van het ontstaan van een samenloop in geval van uitvoerend onroerend beslag. Zo legt artikel 1390*quinquies* Ger.W. aan de notaris de verplichting²⁹ op om actief een samenloop te organiseren³⁰. Deze bepaling stelt immers dat geen verdeling van gelden, die voortkomen van een verkoop van in beslag genomen goederen, kan plaatsvinden dan overeenkomstig de procedure van evenredige verdeling en rangregeling. Actieve samenloop houdt in dat de bewindvoerder aan wie de vereffening werd opgedragen, verplicht is de schuldeisers werkelijk op te sporen ten einde hen de kans te geven hun aanspraken te doen gelden³¹. De samenloop die wordt georganiseerd met het oog op het opstellen van de rangregeling betreft evenwel een ‘kleine samenloop’. Dit impliceert dat de bewindvoerder de opdracht krijgt slechts bepaalde schuldeisers te betrekken bij een *deelvereffening*, ondanks het feit dat deze geen aanspraken in die vereffening hebben laten gelden³². Hier toont zich dan ook het onderscheid met een ‘grote samenloop’. Dit betreft de situatie waarin de individuele beslagprocedure wordt opgeslorpt door een procedure waarin het *volledige vermogen* van de schuldenaar wordt vereffend en verdeeld, zoals bij een faillissement, vereffening van de rechtspersoon, collectieve schuldenregeling enz.³³. Deze laatste vorm van samenloop komt in dit werkstuk niet verder aan bod.

Welke schuldeisers de notaris precies moet betrekken in de door hem georganiseerde kleine samenloop, wordt verder toegelicht in hoofdstuk III (zie *infra* randnr. 96).

15. Verder wordt het collectieve karakter van het beslagrecht bijkomend versterkt door de gemeenmaking van het beslag (art. 1584 Ger.W.)³⁴ en de mogelijkheid voor een schuldeiser om een bericht van verzet te versturen naar het CBB (art. 1390, §2 Ger.W.)³⁵. Beide pistes

²⁸ M.E. STORME, *Zekerheden- en insolventierecht*, Gent-Mariakerke, 2013, 209, geconsulteerd via www.storme.be.

²⁹ Bovendien is het uitgangspunt dat de notaris enkel verplicht is de samenloop te organiseren wanneer en in de mate dit door de wetgever expliciet is opgelegd; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 25.

³⁰ M.E. STORME, “Paritas creditorum, voorrang en roerende zekerheden”, *TPR* 2006, nr. 2, 951-952.

³¹ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 106.

³² R. DE CORTE, “Samenloop van preferente aanspraken”, *TPR* 1983, 219.

³³ R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 153.

³⁴ Zie *supra* randnr. 39.

³⁵ Zie *supra* randnr. 70.

leiden er immers toe dat het beslag niet kan worden opgeheven dan met toestemming van deze schuldeisers die aldus gelijke uitwinningsrechten verkrijgen. Hoe meer schuldeisers zich derwijze aansluiten bij een beslag, des te collectiever de procedure dan ook wordt.

16. Tot slot hebben de optimalisering van de publiciteit van het beslag en de verplichte consultatie van de beslagberichten bij iedere verdeling³⁶ evenzo bijgedragen tot een meer collectieve opvatting van het beslagrecht. Hierop wordt verder ingegaan in hoofdstuk II (zie *infra* randnr. 56)³⁷.

§2. CASSATIEARREST 11 APRIL 1997

17. De draagwijdte van de collectieve dimensie van het beslagrecht was jaren het voorwerp van discussie in de rechtsleer en de rechtspraak³⁸. Volgens de restrictieve theorie was een evenredige verdeling pas noodzakelijk bij een effectieve samenloop van meerdere schuldeisers op eenzelfde goed³⁹. De andere strekking stelde dat de procedure van evenredige verdeling eveneens verplicht was wanneer, behoudens de beslaglegger, geen enkele andere schuldeiser beslag had gelegd of verzet had gedaan op eenzelfde goed⁴⁰.

18. Het cassatiearrest van 11 april 1997⁴¹ heeft een einde gemaakt aan deze controverse. Sindsdien wordt meer en meer de nadruk gelegd op de collectieve dimensie van het beslagrecht. Met dit arrest heeft het Hof namelijk een antwoord geboden op de vraag of de gerechtsdeurwaarder, ingeval van uitvoerend beslag onder derden, verplicht is over te gaan tot evenredige verdeling van de in beslag genomen schuldvordering, rekening houdend met andere schuldeisers die roerend dan wel onroerend beslag hadden laten leggen⁴².

³⁶ Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 9 augustus 2009, inwerkingtreding 29 januari 2011.

³⁷ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 24.

³⁸ D. DE MAESENEER, “De collectieve dimensie van het beslag onder derden” (noot onder Rb. Antwerpen 14 maart 2002), *P&B* 2003, afl. 4, 275.

³⁹ Zie o.m. R. DE CORTE, “Samenloop en preferente aanspraken”, *TPR* 1983, 222; K. BROECKX, “Samenloop bij uitvoerend derdenbeslag”, *RW* 1993-94, 961-963; E. DIRIX, “Evenredige verdeling na derdenbeslag” (noot onder cass. 11 april 1997), *RW* 1997-98, 187.

⁴⁰ Zie o.m. G. DE LEVAL, “Traité des saisies”, 1988, 318; J.L. LEDOUX, “Chronique de jurisprudence”, *JT* 1989, 663, nr. 253; E. DIRIX, Evenredige verdeling na derdenbeslag (noot onder cass. 11 april 1997), *RW* 1997-98, 187.

⁴¹ Cass. (1e k.) AR C.95.0409.N, 11 april 1997 (Verhulst/ Aprim V.Z.W.), <http://www.cass.be> (18 oktober 2001); *RW* 1997-98, 187, noot E. DIRIX; *TBBR* 1997, 204, noot B. MAES.

⁴² K. BROECKX, “Recente ontwikkelingen in het beslagrecht”, in X., *Beslagrecht, aansprakelijkheidsrecht, ruimtelijke ordening, publiekrechtelijk procesrecht, mededingingsrecht*, Gent, Story-Scientia, 1998, 17.

In *casu* had een gerechtsdeurwaarder de opdracht gekregen uitvoerend beslag te leggen op het saldo van een bankrekening van de schuldenaar. Andere schuldeisers hadden beslag gelegd op andere activa van deze schuldenaar, zodat slechts één schuldeiser beslag had gelegd op deze bankrekening. Met het oog op de organisatie van een samenloop met de andere schuldeisers, was de gerechtsdeurwaarder tot evenredige verdeling overgegaan⁴³.

Het Hof van Beroep te Antwerpen nam aan dat de gerechtsdeurwaarder een fout had begaan door deze ‘actieve samenloop’ te organiseren. Het hof achtte dit onverantwoord omdat derwijze het beslag nimmer beperkt kan blijven tot het bedrag van de uitvoerbare titel, gezien het totaal bedrag van de aanspraken slechts bekend is nádat de samenloop is georganiseerd. Bijgevolg zou telkens het totale voorhanden zijnde credit gemobiliseerd moeten worden. Volgens het Hof had de gerechtsdeurwaarder zonder evenredige verdeling de gelden in ontvangst moeten nemen teneinde deze rechtstreeks uit te betalen aan zijn opdrachtgever. De gerechtsdeurwaarder voerde hier tegenin dat hij wel degelijk verplicht was de hem overhandigde gelden te verdelen en steunde zich hiervoor op de collectieve aard van het uitvoerend beslag (onder derden) en het beginsel van de gelijkheid onder de schuldeisers⁴⁴.

Het Hof van Cassatie heeft de stelling van de gerechtsdeurwaarder gevolgd en de collectieve aard van het beslag duidelijk laten primeren⁴⁵. Bovendien heeft dit arrest geleid tot de invoering van artikel 1390*quinquies* Ger.W., welke duidelijk de verplichting oplegt aan de gerechtsdeurwaarder en de notaris om de procedure van evenredige verdeling of rangregeling te volgen alvorens de gelden te verdelen⁴⁶. In 2009 heeft het Hof deze visie nogmaals bevestigd⁴⁷.

§3. GEVOLGEN VOOR DE NOTARIS

19. Dit geval inzake derdenbeslag toont een meer algemene collectivisering aan bij iedere vorm van uitvoerend beslag. De visie van het Hof kan derhalve worden doorgetrokken naar

⁴³ K. BROECKX, “Recente ontwikkelingen in het beslagrecht”, in X., Beslagrecht, aansprakelijkheidsrecht, ruimtelijke ordening, publiekrechtelijk procesrecht, mededingingsrecht, Gent, Story-Scientia, 1998, 17-18.

⁴⁴ B. MAES, “De collectieve aard van het uitvoerend beslag onder derden op het saldo van een bankrekening en de verplichting tot evenredige verdeling (art. 1627 Ger.W.)” (noot onder cass. 11 april 1997), TBBR 1997, 207-208.

⁴⁵ B. MAES, “De collectieve aard van het uitvoerend beslag onder derden op het saldo van een bankrekening en de verplichting tot evenredige verdeling (art. 1627 Ger.W.)” (noot onder cass. 11 april 1997), TBBR 1997, 209.

⁴⁶ J. LAENENS, K. BROECKX en D. SCHEERS, Handboek gerechtelijk recht, Antwerpen, Intersentia, 2012, 647.

⁴⁷ Cass. 13 november 2009, JLMB 2010, 868, noot B. BIEMAR; Rev.Not.b. 2010, 215.

de notaris die de rangregeling opstelt in het kader van een onroerend beslag. Dit betekent namelijk dat de notaris bij de verdeling van de opbrengst van het beslag niet enkel rekening moet houden met de schuldeisers die beslag hebben gelegd op hetzelfde goed, maar ook met de schuldeisers die beslag hebben gelegd op andere activa zoals roerende goederen of een bankrekening⁴⁸. Om te weten te komen welke schuldeisers roerend, onroerend of derdenbeslag hebben gelegd, dient de notaris de beslagberichten te raadplegen (art. 1390 Ger.W.)⁴⁹. De notaris zal de samenloop tussen de in de beslagberichten aangetroffen schuldeisers moeten uitlokken, niet enkel met deze die beslag hebben gelegd op het onroerend goed dat hij moet verkopen, maar dus ook met de schuldeisers die beslag lieten leggen op roerende goederen en gelden van de schuldenaar of die verzet deden in zijn handen. Op die manier krijgen alle schuldeisers de kans hun rechten te laten gelden op de prijs.

20. Voor de notaris is dit van uitermate groot belang. Bij rechtstreekse betaling aan de schuldeiser zou hij immers kunnen worden aangesproken door andere schuldeisers die opwerpen dat zij in de rangregeling andere of sterkere rechten konden laten gelden dan de schuldeiser die is betaald. Om dit te voorkomen dient de notaris dan ook de beslagberichten te consulteren zodat de schuldeisers met gelijke wapens strijden en de rang en gelijkheid tussen hen wordt gegarandeerd⁵⁰.

Afdeling 3. Kleine samenloop

§1. SITUATIE NA OORSPRONKELIJK UITVOEREND BESLAG

21. Zoals vermeld⁵¹ behoudt de beslagene het bestuur over zijn vermogen en wordt enkel het in beslag genomen goed onbeschikbaar. Zolang slechts één schuldeiser beslag heeft gelegd op dit goed van de debiteur, zonder dat een tweede schuldeiser zich tot dit beslag heeft gevoegd, kent het beslag nog geen collectieve dimensie. De schuldenaar kan dit beslag namelijk beëindigen door enkel de beslaglegger te voldoen, ook al blijkt uit de beslagberichten dat er nog andere schuldeisers zijn die op andere goederen beslag hebben gelegd. Het collectivisme houdt immers in dat, indien er zich later een tweede schuldeiser zou voegen bij dit beslag, deze met terugwerkende kracht wordt geacht zijn recht te realiseren op

⁴⁸ J. LAENENS, K. BROECKX en D. SCHEERS, *Handboek gerechtelijk recht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 647.

⁴⁹ DIRIX, E., “Evenredige verdeling na derdenbeslag” (noot onder cass. 11 april 1997), *RW* 1997-98, 188.

⁵⁰ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 36-37.

⁵¹ Zie *supra* randnr. 9.

hetzelfde ogenblik als de eerste beslaglegger. Maar zolang er zich nog geen tweede schuldeiser heeft aangediend, kan de debiteur terug volledig over zijn goed beschikken door gewoon de oorspronkelijke beslaglegger te betalen. Hetzelfde kan worden bereikt door een som te kantonneren ten belope van de oorzaak van het beslag (in hoofdsom, vervallen interest en kosten)⁵².

§2. EEN TWEEDE SCHULDEISER VOEGT ZICH BIJ HET BESLAG

22. Ten gevolge van het beginsel van eenheid van beslag kan men geen twee maal uitvoerend beslag leggen op hetzelfde onroerend goed. Concreet betekent dit dat uitsluitend de eerste beslaglegger het recht heeft om het beslag te vervolgen. De schuldeiser die later een ander beslagexploot aanbiedt ter overschrijving van het zelfde hypotheekkantoor, beschikt evenwel over een aantal mogelijkheden om zich alsnog aan te sluiten bij deze beslagprocedure. Zolang de verkoopsvoorwaarden niet werden betekend, kan hij zich hiervoor beroepen op de procedure van indeplaatsstelling (art. 1610 Ger.W.) of op de samenvoegingsprocedure (art. 1607 Ger.W.). Op voorwaarde dat hij over een uitvoerbare titel beschikt, kan hij dit recht evenzo verkrijgen vanaf de gemeenmaking van de beslagprocedure (art. 1584 Ger.W.). Tot slot kan een latere beslaglegger bij de procedure worden betrokken door verzet op de prijs te doen bij de rangregeling⁵³. Deze mogelijkheden worden nader toegelicht.

A. Saisie sur saisie ne vaut

23. De oude regel “saisie sur saisie ne vaut” geldt enkel nog bij uitvoerend beslag op een onroerend goed waarop reeds uitvoerend beslag was gelegd⁵⁴. Dit beginsel leidt ertoe dat, indien er reeds een (uitvoerend onroerend) beslag is overgeschreven, de hypotheekbewaarder iedere overschrijving van een tweede beslag op hetzelfde onroerend goed zal weigeren⁵⁵. Deze weigering wordt gekantmeld op het tweede beslag (art. 1571 Ger.W.). Tevens zal hij aan de tweede beslaglegger een certificaat overhandigen met de gegevens van het eerste

⁵² R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 156-157.

⁵³ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 68-69, geconsulteerd via www.storme.be.

⁵⁴ R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 159; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 600; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 68-69 geconsulteerd via www.storme.be.

⁵⁵ D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 17.

beslag zodat deze de oorspronkelijke beslaglegger kan contacteren om eventueel de indeplaatsstelling te vorderen (zie verder)⁵⁶.

1. Subrogatie of indeplaatsstelling

a) Begrip

24. Wanneer de eerst overgeschreven schuldeiser nalaat de nodige proceshandelingen te stellen, dan kan de andere schuldeiser die op dezelfde goederen beslag heeft laten leggen aan de beslagrechter vragen om in de plaats te worden gesteld van de eerstgenoemde (art. 1610 Ger.W.)⁵⁷.

b) Procedure

25. Een latere “beslaglegger” kan in drie gevallen om de indeplaatsstelling verzoeken. Vooreerst kan hij dit doen wanneer de eerste beslaglegger in gebreke blijft het hem aangezegde tweede beslag te vervolgen overeenkomstig artikel 1608 Ger.W. (art. 1609 Ger.W.). Ten tweede kan de indeplaatsstelling worden toegestaan wanneer de beslagleggende schuldeiser heeft nagelaten een formaliteit of proceshandeling te vervullen binnen de voorgeschreven termijn (art. 1610 Ger.W.). Bij wijze van voorbeeld kan hier artikel 1580 Ger.W. worden aangehaald dat de vervolger oplegt om binnen een maand na de overschrijving van het beslag een verzoekschrift in te dienen tot aanstelling van een notaris⁵⁸. Het derde en laatste geval waarin de indeplaatsstelling soelaas kan bieden betreft de situatie waarin de eerste beslaglegger zich heeft schuldig gemaakt aan bedrog, collusie of nalatigheid (art. 1610 Ger.W.)⁵⁹.

De tweede beslaglegger zal het bestaan van één van deze gronden moeten bewijzen.

26. Er moet echter ook rekening worden gehouden met een aantal gevallen waarin de indeplaatsstelling niet meer kan worden gevorderd.

⁵⁶ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 68, geconsulteerd via www.storme.be.

⁵⁷ A. VANDERHAEGHEN, “Indeplaatsstelling”, *NJW* 2012, afl. 267, 555; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 600.

⁵⁸ R. JANSSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 144, nr. 176.

⁵⁹ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 600, nr. 981; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 69, consulteerd via www.storme.be.

Gezien de indeplaatsstelling gewoon de verderzetting is van het eerste beslag, zal het slechts mogelijk zijn zolang het eerste beslag geldig is. Bijgevolg zal deze substitutie geen toepassing kunnen vinden wanneer de geldigheidsduur van dit beslag is verstreken, de schuldvordering niet meer actueel is of het beslag reeds werd doorgehaald. Wat dit laatste betreft, is de vraag gerezen of een indeplaatsstelling nog mogelijk is nadat de beslaglegger zijn akkoord tot handlichting heeft verleend maar de overschrijving van het beslag nog niet is doorgehaald. Het Hof van Cassatie heeft in 2009 een einde gemaakt aan de controverse die ter zake bestond en heeft geoordeeld dat subrogatie mogelijk blijft zolang de overschrijving van het beslag niet is doorgehaald⁶⁰.

Tot slot kan de indeplaatsstelling evenzo niet meer worden gevorderd vanaf de gemeenmaking van het beslag door de randmelding overeenkomstig artikel 1584 Ger.W.⁶¹.

27. Om de indeplaatsstelling te vorderen dient de tweede “beslaglegger” een eenzijdig verzoekschrift⁶² te richten tot de beslagrechter en daarbij een aantal documenten te voegen. Het betreft de uitvoerbare titel, het uittreksel uit de kadastrale legger, het origineel van het bevel en het beslagexploot met de verklaring van de hypotheekbewaarder. Tevens zal hij bewijs moeten leveren van het feit dat de oorspronkelijke beslaglegger de vervolging niet voortzet, dan wel dat er bewijs voorligt van bedrog of collusie⁶³. In de praktijk zal dit verzoekschrift altijd vergezeld zijn van een verzoekschrift tot aanstelling van notaris onder de opschortende voorwaarde dat het verzoek tot indeplaatsstelling wordt ingewilligd. Sommige rechtspraak aanvaardt zelfs dat dit in eenzelfde verzoekschrift wordt gevorderd. In dat geval

⁶⁰ Cass. 30 januari 2009, *Arr. Cass.* 2009, afl. 1, 327; *RW* 2009-10, afl. 12, 488; *T.Not.* 2010, afl. 10, 523; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 600, nr. 982; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 146-147, nr. 180; R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 160; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 72, geconsulteerd via www.storme.be.

⁶¹ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 600, nr. 982; G. DE LEVAL, “La saisie immobilière” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, nr. 551; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 144, nr. 176; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 69, geconsulteerd via www.storme.be.

⁶² Rb. Doornik 26 oktober 1984, *JT* 1985, 150 (dat een dagvaarding nietig verklaart); onterecht volgens E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 535 en 601.

⁶³ Zie Antwerpen 27 juni 1979, *RW* 1983-84, 570 (het louter overschrijven van de termijn van één maand om aanstelling van notaris te vragen is niet voldoende om te besluiten dat de beslaglegger de vervolging niet meer voortzet); E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 601, nr. 983; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 145, nr. 178; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 70, geconsulteerd via www.storme.be.

zal de tweede beslaglegger evenwel de nodige documenten zoals vereist volgens artikel 1580, tweede lid Ger.W. aan de betrokken partijen moeten bezorgen⁶⁴.

28. De eerste beslaglegger kan derdenverzet aantekenen tegen deze beschikking. Het verdient daarom aanbeveling de beschikking aan hem te betekenen. Dit rechtsmiddel staat evenzeer open voor elke andere belanghebbende partij, zoals bijvoorbeeld de beslagene. Hoger beroep is evenwel niet mogelijk, behoudens het geval waarin de vordering werd ingesteld wegens collusie of bedrog (art. 1624, tweede lid Ger.W.)⁶⁵.

29. De partij die in de vordering tot indeplaatsstelling in het ongelijk wordt gesteld, wordt persoonlijk in de kosten verwezen (art. 1611 Ger.W.).

30. Volledigheidshalve wordt melding gemaakt van de mogelijkheid om over te gaan tot minnelijke indeplaatsstelling. Hiervoor zal voornamelijk geopteerd worden wanneer een latere beslaglegger beter in staat is om het beslag te vervolgen. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn wanneer het beslag door een eerste schuldeiser op een onverdeeld aandeel van een onroerend goed wordt gevolgd door het beslag op het volledige goed door een tweede persoon die schuldeiser is van beide onverdeelde eigenaars van het onroerend goed. In zo'n situatie hebben beide partijen er alle belang bij dat de tweede schuldeiser in de plaats treedt van de eerste. Op die manier wordt immers vermeden dat een voorafgaande uitoonverdeeldheidtrekking in de zin van artikel 1561 Ger.W. moet worden gevorderd. Anderzijds voorkomt deze indeplaatsstelling ook dat de tweede schuldeiser botst op de weigering van de hypotheekbewaarder om het tweede beslag over te schrijven (artikel 1571 Ger.W.)⁶⁶.

⁶⁴ Beslagr. Brussel 29 juni 1993, *JLMB* 1994, 715, noot G. DE LEVAL; R. JANSEN en A. MICHIESENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 145, nr. 178; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 70, geconsulteerd via www.storme.be.

⁶⁵ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 601, nr. 983; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 70, geconsulteerd via www.storme.be.

⁶⁶ A. VANDERHAEGHEN, "Indeplaatsstelling" (noot onder Beslagr. Gent 3 januari 2012), *NJW* 2012, afl. 267, 555; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 70, geconsulteerd via www.storme.be.

c) Gevolgen

31. De indeplaatsstelling heeft tot gevolg dat de schuldeiser de vervolging gewoon kan voortzetten⁶⁷. Maar daar blijft het ook bij. De indeplaatsstelling is niet meer, noch minder dan de loutere voortzetting van het beslag dat reeds werd aangevat en dit vanaf de laatste regelmatige handeling van de voorganger⁶⁸. Het gaat derhalve niet om een nieuw beslag. De indeplaatsstelling zet de reeds aangevatte procedure gewoon voort⁶⁹.

32. Dit betekent in eerste instantie dat eventuele procedurefouten en onregelmatigheden niet worden geheeld door de indeplaatsstelling en dat de in de plaats gestelde ook rekening moet houden met de geldigheidsduur van de overschrijving van het eerste beslag⁷⁰. Omgekeerd is een daad van beschikking, strijdig met het beslag en daarom niet tegenwerpelijk aan de oorspronkelijke beslaglegger, evenmin tegenwerpelijk aan de nieuwe beslaglegger⁷¹.

33. Anderzijds bevat artikel 1610 Ger.W. geen materieelrechtelijke “subrogatie” maar wel een procesrechtelijke “substitutie”. De indeplaatsstelling wijzigt de materieelrechtelijke positie en aanspraken van de gesubrogeerde schuldeiser niet⁷². Zo zal een hypothecaire schuldeiser die de beslagprocedure verder vervolgt zich bij een later faillissement als separatist kunnen opwerpen, ook al was dit niet mogelijk voor zijn rechtsvoorganger⁷³.

2. Samenvoeging van beslagen

34. Bij het uitvoerend onroerend beslag bestaat nog de mogelijkheid om afzonderlijke beslagleggingen samen te voegen tot één procedure. De wet voorziet in twee gevallen.

⁶⁷ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 600, nr. 980; A. VANDERHAEGHEN, “Indeplaatsstelling”, *NJW* 2012, afl. 267, 555.

⁶⁸ Concl. AG G. Dubrulle, cass. 30 januari 2009, *Arr. Cass.* 2009, afl. 1, 327; *RW* 2009-10, afl. 12, 488; *T.Not.* 2010, afl. 10, 523.

⁶⁹ Luik 20 november 1972, *Pas.* 1973, II, 51; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 600-601.

⁷⁰ Beslagr. Hoei 21 juni 1983, *Pas.* 1984, III, 11 (geldigheidsduur van de overschrijving van het eerste beslag is verstreken); G. DE LEVAL, “La saisie immobilière” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, nr. 559; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 601-602, nr. 984; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 144, nr. 177; D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 17.

⁷¹ C. ENGELS, *Het uitvoerend beslag op onroerend goed*, 313, nr. 478; R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 160.

⁷² E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 600, nr. 980.

⁷³ Kh. Brussel 18 januari 1996, *T.Not.* 1996, 201, noot D. MICHIELS; R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 160; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 602, nr. 984.

35. Wanneer twee of meer schuldeisers van dezelfde debiteur op verschillende van diens goederen, gelegen in hetzelfde arrondissement, uitvoerend beslag hebben gelegd, dan kunnen die worden samengevoegd overeenkomstig artikel 1607 Ger.W. Dit met het oog op het drukken van kosten en het vereenvoudigen van de procedure. Van zodra de wettelijke voorschriften zijn vervuld, is de beslagrechter verplicht dergelijk verzoek in te willigen⁷⁴. Zowel de beslagleggers, de beslagene, de ingeschreven schuldeisers als een schuldeiser die bewarend beslag of een bevel tot betaling heeft laten overschrijven kunnen hiertoe een verzoekschrift⁷⁵ richten aan de territoriaal bevoegde beslagrechter. Dit is eveneens mogelijk bij wege van zijdelingse vordering⁷⁶. Na de aanmaning om kennis te nemen van de verkoopsvoorwaarden (art. 1582 Ger.W.), kan de samenvoeging echter niet meer worden gevraagd of toegestaan dan met toestemming van alle partijen⁷⁷. Na de samenvoeging wordt het beslag vervolgd door de beslaglegger die als eerste zijn beslagexploot had laten overschrijven⁷⁸.

36. Artikel 1608 Ger.W. viseert een andere situatie. Hier gaat het om een tweede beslag dat ter overschrijving wordt aangeboden en dat een grotere omvang heeft dan een eerste voor dezelfde goederen gelegd beslag⁷⁹. Het tweede beslag omvat aldus meer goederen. Het beginsel van eenheid van beslag leidt ertoe dat de latere beslaglegger zijn beslagexploot niet kan laten overschrijven voor de goederen die reeds in het eerste beslagexploot werden vermeld. Het tweede beslagexploot zal derhalve enkel worden overgeschreven voor de goederen die niet onder het eerste beslag vielen⁸⁰. De tweede beslaglegger is wettelijk verplicht om het tweede beslag aan te zeggen aan de eerste beslaglegger. Hierdoor ontstaat namelijk van rechtswege samenvoeging, waardoor de eerste beslaglegger beide

⁷⁴ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 602, nr. 986.

⁷⁵ Sommigen zijn van mening dat dit een tegensprekelijk verzoekschrift moet zijn. Zie bv. Gent (14b k.) 30 juni 2009, *P&B* 2011, afl. 1-2, 64. Volgens het Hof van Gent kan dit niet eenzijdig, gezien er moet worden nagegaan of de aanmaning tot inzage al is verzonden (cf. Artikel 1607, eerste lid, laatste zin Ger.W.) en zulks medewerking behoeft van de andere beslaglegger. G. De Leval meent daarentegen dat het om een eenzijdig verzoekschrift gaat: G. DE LEVAL, “La saisie immobilière” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, nr. 539.

⁷⁶ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 537 en 602; G. DE LEVAL, “La saisie immobilière” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, nr. 539; R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 161.

⁷⁷ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 602, nr. 986.

⁷⁸ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 537; G. DE LEVAL, “La saisie immobilière” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, nr. 542; R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 161.

⁷⁹ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 602, nr. 985.

⁸⁰ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 71, geconsulteerd via www.storme.be.

rechtsplegingen onmiddellijk verder vervolgt indien ze in gelijke staat zijn⁸¹. Zo niet zal hij het eerste beslag schorsen totdat de tweede procedure in dezelfde staat is. Op die manier ontstaat er één beslag, waarbij de eerste beslaglegger de vervolging nastreeft, maar waarbij de tweede beslaglegger wel partij blijft in de procedure. Bij stilzitten van de eerst overgeschreven schuldeiser kan de tweede beslaglegger, zoals reeds vermeld, de indeplaatsstelling vorderen (art. 1609 Ger.W.)⁸². Zolang de eerste beslaglegger zich niet schikt naar artikel 1608 Ger.W. mag de beslagrechter weigeren een notaris aan te stellen⁸³.

3. Overschrijving na doorhaling van het oorspronkelijk beslag

37. Wanneer een uitvoerend beslag op onroerend goed is doorgehaald, dan kan de meest gereede van de latere beslagleggers zijn beslag voortzetten, ook al heeft hij zich niet als eerste aangemeld voor de overschrijving (art. 1612 Ger.W.). Deze verderzetting geschiedt binnen de vijftien dagen⁸⁴ te rekenen vanaf de doorhaling⁸⁵. Hierdoor ontstaat een nieuwe procedure, zodat ook alle proceshandelingen opnieuw zullen moeten worden doorlopen vanaf de overschrijving van het beslagexploot⁸⁶.

38. Deze procedure kan bijvoorbeeld soelaas bieden voor de beslaglegger die geen subrogatie meer kan vorderen gezien het beslag heeft opgehouden te bestaan⁸⁷. Toch zal het vaak niet evident zijn om artikel 1612 Ger.W. effectief toe te passen in de praktijk. Behoudens de hypothese waarin de geldigheidsduur van de overschrijving van het beslag is verstreken, is het voor de latere beslaglegger immers moeilijk te achterhalen wat de stand van zaken van de eerste procedure precies is. De schuldeiser zou er derhalve goed aan doen om, na ontvangst van het certificaat van de hypotheekbewaarder, te vragen aan de advocaat van de eerste beslaglegger om op de hoogte te worden gehouden van de stand van zaken⁸⁸.

⁸¹ G. DE LEVAL, “La saisie immobilière” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, nr. 544; R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 161.

⁸² M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 71, geconsulteerd via www.storme.be.

⁸³ Beslagr. Hoei 24 juni 1980, *JT* 1980, 649; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 602-603.

⁸⁴ Termijn van artikel 1569 Ger.W.

⁸⁵ C. ENGELS, *Het uitvoerend beslag op onroerend goed*, 315, nr. 482; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 144, nr. 177.

⁸⁶ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 145-146, nr. 179.

⁸⁷ Zie *supra* randnr. 26.

⁸⁸ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 145-146, nr. 179; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 72, geconsulteerd via www.storme.be.

B. Gemeenmaking

a) Begrip

39. Krachtens artikel 1584 Ger.W. heeft de kantmelding van de aanmaning bedoeld in artikel 1582 Ger.W. de gemeenmaking van het beslag tot gevolg. Hierdoor verkrijgen de schuldeisers gelijke uitwinningsrechten in de verdere procedure. De gemeenmaking draagt derhalve enorm bij tot de collectivisering van het beslag⁸⁹.

b) Procedure

40. De aangestelde notaris heeft als taak de verkoopsvoorwaarden uit te werken die het contractuele kader zullen uitmaken van de verkoop van het beslagen goed. Ten minste één maand voor de verkoop moeten een aantal belanghebbende partijen worden uitgenodigd om inzage te komen nemen van deze verkoopsvoorwaarden en aanwezig te zijn bij de toewijzing⁹⁰. Het betreft de ingeschreven schuldeisers (bv. de hypotheekhouder, de onbetaalde verkoper), degenen die een bevel hebben doen overschrijven en de schuldenaar (art. 1582, lid 3 Ger.W.). Er wordt aangenomen dat ook de schuldeisers die een bewarend beslag hebben laten overschrijven moeten worden aangemaand⁹¹. Tot slot zou, hoewel niet wettelijk verplicht, de beslagleggende schuldeiser zelf ook moeten worden aangemaand⁹². In de praktijk gebeurt dit echter zelden gezien de notaris de vervolgende schuldeiser (en andere schuldeisers) om een vrijstelling van aanmaning kan vragen. Hoewel de geldigheid van deze kostenbesparende maatregel niet wordt betwist in de rechtsleer, vragen sommigen zich toch af of deze vrijstelling geen probleem oplevert voor de gemeenmaking van het beslag⁹³. Volgens MICHIELS blijkt uit de lezing van artikel 1584, lid 2 Ger.W. niet dat het gebrek aan kantmelding ten opzichte van één of meerdere schuldeisers afbreuk doet aan de rechten van deze schuldeisers. Hij concludeert derhalve, mijns inziens terecht, dat het beslag gemeen is aan bedoelde schuldeisers zodra één kantmelding is gebeurd⁹⁴.

⁸⁹ Beslagr. Gent 29 maart 2012, *TGR-TWVR* 2013, afl. 5, 339.

⁹⁰ R. JANSEN, "Interferentie tussen beslag en samenloop", in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 163-164.

⁹¹ G. DE LEVAL, "La saisie immobilière" in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, nr. 361; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 577, nr. 939; D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 63.

⁹² K. VERELST, "De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op een onroerend goed", *Jura Falc. 1992-1993*, 373-374.

⁹³ G. DE LEVAL, "La saisie immobilière" in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, nr. 361; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 577, nr. 939.

⁹⁴ D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 64.

41. Binnen acht dagen⁹⁵ na de dag waarop het laatste exploit van de aanmaning tot kennisname van de verkoopsvoorwaarden werd betekend, dient er van de aanmaning melding te worden gemaakt op de kant van de overschrijving van het beslag (art. 1584 Ger.W.). Deze kantmelding heeft tot gevolg dat het beslag gemeen wordt aan alle samenlopende schuldeisers (ook diegene die een vrijstelling van aanmaning hadden verleend)⁹⁶.

c) Gevolgen

42. De gemeenmaking heeft tot gevolg dat de oorspronkelijke beslaglegger zijn exclusief initiatiefrecht tot uitwinning verliest. Voortaan kan elke schuldeiser deze uitwinning voortzetten⁹⁷. Een latere beslaglegger hoeft bij stilzitten van de eerste derhalve geen indeplaatsstelling meer te vorderen. Hij kan gewoon zelf de nodige stappen zetten⁹⁸. Omgekeerd heeft de gemeenmaking evenzo tot gevolg dat de doorhaling niet meer kan geschieden dan met toestemming van alle samenlopende schuldeisers⁹⁹ of krachtens een vonnis tegen hen gewezen (art. 1584, lid 2 Ger.W.). Vanaf dan kan ook geen “executieafpraak” meer tot stand komen tussen de debiteur en de beslaglegger op grond waarvan de schorsing van de tenuitvoerlegging wordt afgedwongen. Een dergelijke schorsing vereist immers de medewerking van alle schuldeisers aan wie de procedure is gemeen geworden¹⁰⁰.

43. De gemeenmaking heeft echter geen impact op de materieelrechtelijke positie van de samenlopende schuldeisers. Hoewel zij allen dezelfde uitwinningsrechten verkrijgen (zonder de procedure van indeplaatsstelling), kunnen hun onderlinge verhoudingen wel degelijk verschillen¹⁰¹. Zo zal de al dan niet tegenwerpelijke van door de beslagene gestelde

⁹⁵ Deze termijn is zonder sanctie. Wel kan de aansprakelijkheid van de notaris in het gedrang komen (Beslagr. Luik 3 november 1982, *J.L.* 1983, 17); E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag* in *APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 577, nr. 939; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 98, geconsulteerd via www.storme.be.

⁹⁶ R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 164; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag* in *APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 577, nr. 939; D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 67.

⁹⁷ Beslagr. Charleroi 4 mei 2010, *Ius & Actores* 2010, afl. 2, 169.

⁹⁸ E. DIRIX, *Beslagrecht: kort begrip van het beslag- en executierecht*, Leuven, Acco, 2008, 110; R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 164.

⁹⁹ Luik 20 november 1972, *Pas.* 1973, II, 51.

¹⁰⁰ Rb. Luik 21 september 1994, *Rev.not.b.* 1997, 348; Beslagr. Luik 24 december 2010, *Rev.not.b.* 2012, afl. 3059, 65-66; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag* in *APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 577, nr. 939.

¹⁰¹ Beslagr. Luik 24 december 2010, *Rev.not.b.* 2012, afl. 3059, 65-66.

rechtshandelingen verder individueel bepaald blijven naargelang het tijdstip waarop een schuldeiser zijn beslag of bevel heeft laten overschrijven¹⁰².

C. Verzet tegen de prijs

a) Begrip

44. Door verzet te doen tegen de prijs (art. 1642 Ger.W.) laat een schuldeiser weten zich te verzetten tegen de uitdeling van de gelden buiten zijn aanwezigheid om¹⁰³. Op die manier kunnen schuldeisers die tot dan toe niet bij de procedure waren betrokken, alsnog in de rangregeling worden opgenomen. De notaris is immers verplicht om de verzetdoende schuldeisers in de rangregeling te betrekken (zie *infra* randnr.102).

b) Procedure

45. Artikel 1642 Ger.W. stelt drie voorwaarden voor het verzet tegen de prijs.

1. Termijn

46. Luidens artikel 1642, lid 1 Ger.W. kan het verzet gebeuren tot aan het verstrijken van de termijn voor het opmaken van het proces-verbaal van rangregeling. Deze termijn bedraagt één maand nadat definitief is komen vast te staan dat het goed uit het vermogen van de beslagene is overgedragen. Zowel het startpunt als het eindpunt van deze termijn behoeven verdere toelichting¹⁰⁴.

47. Vroeger kon het verzet tegen de prijs niet plaatsvinden voordat het proces-verbaal van toewijzing was overgeschreven. De wet van 29 mei 2000¹⁰⁵ heeft deze aanvangstermijn echter geschrapt, waardoor verzet nu ook kan worden gedaan vooraleer de akte van toewijzing wordt overgeschreven, zelfs vooraleer het in beslag genomen onroerend goed te koop wordt gesteld. ENGELS stipt evenwel aan dat dit een opportuniteitsvraag doet rijzen in verband met de

¹⁰² E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 577-578, nr. 930; G. DE LEVAL, “La saisie immobilière” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, nr. 401; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 137, nr. 165.

¹⁰³ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 222, nr. 276.

¹⁰⁴ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 222-223.

¹⁰⁵ Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 9 augustus 2009, inwerkingtreding 29 januari 2011; Artikel 17 van deze wet schrapt de woorden “na de overschrijving van het proces-verbaal van toewijzing”.

gemeenmaking van het onroerend beslag. Zolang de gemeenmaking (art. 1584 Ger.W.) nog niet is geschied, kan het voor de schuldeiser die over een uitvoerbare titel beschikt doch het beslag niet vervolgt, proceseconomisch nuttiger zijn een bewarend beslag te doen overschrijven op het uit te winnen goed. Eens het beslag werd gemeen gemaakt, is het weliswaar eenvoudiger verzet tegen de prijs te doen. Beide pistes leiden ertoe dat deze schuldeiser zal worden opgenomen in de rangregeling¹⁰⁶.

48. Wat de eindtermijn betreft, bestaat er onduidelijkheid over de vraag of het hier om een (impliciete) vervaltermijn gaat¹⁰⁷. Moet de notaris ook rekening houden met een verzet tegen de prijs dat na het verstrijken van de termijn van één maand is gebeurd¹⁰⁸? Sommigen oordelen van niet en steunen zich daarvoor op een strikte interpretatie van artikel 1642 Ger.W.¹⁰⁹. Anderen menen dat het verzet ontvankelijk is zolang het proces-verbaal van rangregeling niet effectief werd verleden. Artikel 1642 Ger.W. voorziet immers zelf geen sanctie voor een “laattijdig” verzet¹¹⁰. De invalshoek die JANSSENS EN MICHIELENS hanteren, leidt mijns inziens tot een interessant criterium. Zij halen er namelijk artikel 1644 Ger.W. bij, dat de schuldeisers aanduidt die tegenspraak kunnen voeren tegen het ontwerp van rangregeling. Uit deze bepaling volgt dat tegenspraak slechts kan worden gevoerd door schuldeisers die *voordien* reeds verzet hebben gedaan op de prijs. Daaruit valt derhalve impliciet af te leiden dat verzet niet meer mogelijk is nadat het ontwerp van rangregeling werd opgemaakt. In de hypothese dat de notaris het proces-verbaal van rangregeling niet heeft opgemaakt binnen de vooropgestelde termijn van één maand, kan de schuldeiser evenwel nog steeds verzet tegen de prijs doen. De termijn in artikel 1642 Ger.W. moet derhalve worden gelinkt aan de al dan niet tijdige opmaak van de rangregeling. Het komt er dus op neer dat een

¹⁰⁶ C. ENGELS, “Rangregeling” in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 124-125; R. JANSEN en A. MICHIELENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 223.

¹⁰⁷ K. VERELST, “De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op een onroerend goed”, *Jura Falc.* 1992-1993, 380, nr. 17; K. BROECKX, “Rangregeling en evenredige verdeling”, in X. (ed.), *Zekerheden, beslag- en faillissementsrecht in de notariële praktijk*, Brugge, Die Keure, 1998, 180-181; B. VAN OPSTAL, “Conflictbemiddeling bij rangregeling: afbakening van de notariële taak”, in X. (ed.), *De notaris en de conflictbeheersing*, Antwerpen, Kluwer, 1999, 364-365; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 168-169, geconsulteerd via www.storme.be.

¹⁰⁸ R. JANSEN en A. MICHIELENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 222-223.

¹⁰⁹ J.-L., RENS, “De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op onroerend goed” in *Liber amicorum E. Krings*, Brussel, Story-Scientia, 1991, 740.

¹¹⁰ Luik 1 maart 1994, *JLMB* 1994, 692; K. VERELST, “De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op een onroerend goed”, *Jura Falc.* 1992-1993, 369-394.

schuldeiser kan tussenkomen zolang het proces-verbaal van rangregeling niet is opgesteld, met een minimumtermijn van één maand¹¹¹.

2. Vorm

49. Een verzet tegen de prijs kan worden gedaan bij deurwaardersexploot dat wordt betekend aan de benoemde notaris (art. 1642, lid 2 Ger.W.). Dit is de notaris die belast is met de rangregeling. De betrokken schuldeiser kan de identiteit van de desbetreffende notaris terugvinden op het beslagbericht (art. 1581, lid 3 Ger.W.)¹¹². Naast de verplichte vermeldingen voor ieder beslagexploot (art. 32 e.v. Ger.W.), bevat de akte van verzet tevens de oorzaak en het bedrag van de schuldvordering, evenals de keuze van de woonplaats in het arrondissement waar de notaris zijn woonplaats heeft (art. 1642, lid 3 Ger.W.)¹¹³. De notaris dient dit verzet te vermelden in het proces-verbaal van rangregeling door ernaar te verwijzen na aanhechting¹¹⁴.

50. Het verzet kan ook worden gedaan door een verklaring af te leggen voor deze notaris (art. 1642, lid 2 Ger.W.). Hiervan zal de notaris een authentieke akte verlijden, die dan als verzetsakte geldt en bijgevolg ook de door artikel 1642, lid 3 Ger.W. voorgeschreven vermeldingen dient te bevatten. De notaris zal dit verzet ook in zijn proces-verbaal van rangregeling opnemen met verwijzing naar de notariële verzetsakte¹¹⁵.

51. Tot slot heerst er discussie over de vraag of het evenzeer mogelijk is om een verzet tegen de prijs te doen op een andere dan in de wet voorgeschreven wijze, zoals via (aangetekende) brief, een faxbericht of een e-mailbericht. Hierover bestaan twee strekkingen. De strenge interpretatie stelt dat de notaris geen rekening mag houden met een verzet dat hem verkeerdelijk werd aangebracht¹¹⁶. De notaris die dit toch zou doen, kan zijn

¹¹¹ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 223.

¹¹² L. WEYTS en E. GOOVAERTS (ed.), *Topics notarieel recht*, Leuven, Universitaire pers, 2002, 155; C. ENGELS, "Rangregeling" in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 125.

¹¹³ C. ENGELS, "Rangregeling" in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 125; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 167, geconsulteerd via www.storme.be.

¹¹⁴ L. WEYTS en E. GOOVAERTS (ed.), *Topics notarieel recht*, Leuven, Universitaire pers, 2002, 155.

¹¹⁵ L. WEYTS en E. GOOVAERTS (ed.), *Topics notarieel recht*, Leuven, Universitaire pers, 2002, 155; C. ENGELS, "Rangregeling" in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 125.

¹¹⁶ Beslagr. Hasselt 25 oktober 1983, *Limb. Rechtsl.* 1983, 172: aangetekende brief is geen geldig verzet; Cass. 19 april 1990, *RW* 1990-91, 561, noot DIRIX; Beslagr. Tongeren 4 januari 2001, *T.Not.* 2001, 161, noot F. BOUCKAERT: de notaris mag geen rekening houden met een gewone brief; Antwerpen 13 februari 2001, *RW*

beroepsaansprakelijkheid daardoor in het gedrang brengen¹¹⁷. Het verzet dient derhalve in de door de wet gestelde vormen te gebeuren, zo niet dient het als onbestaande te worden beschouwd. In die optiek gelden brieven dus geenszins als een geldig verzet, zelfs niet als de notaris meedeelt dat hij er geen bezwaar tegen heeft om een brief als een (geldig) verzet te aanvaarden¹¹⁸. Bijgevolg zijn enkel een deurwaardersexploot en de verklaring afgelegd voor de notaris toegelaten¹¹⁹. Anderen stellen daarentegen dat artikel 1642 Ger.W. niet op straffe van nietigheid is voorgeschreven¹²⁰, zodat het wel degelijk zou mogelijk zijn om het verzet op een andere wijze te doen, zoals bij aangetekend schrijven tegen ontvangstbewijs of zelfs bij gewone brief. Dit evenwel op voorwaarde dat het verzet tijdig gebeurt, duidelijk is en de door artikel 1642, lid 3 Ger.W. voorgeschreven vermeldingen bevat¹²¹.

Nu de rechtspraak en rechtsleer tegenstrijdig zijn en de wet geen verplichting oplegt aan de notaris om formeel te antwoorden op een buitengerechtelijk verzet, rijst de vraag hoe de notaris nu moet omgaan met deze delicate kwestie. Gelet op zijn informatieplicht overeenkomstig artikel 9, §1 Organieke Wet Notariaat zal hij de schuldeiser dienen te informeren dat hij geen rekening kan houden met dit verzet en daarbij verwijzen naar de vormvereisten die de wet oplegt. Indien de notaris niet zou reageren, zou hij immers de schijn kunnen wekken dat hij wel rekening zal houden met dergelijk informeel verzet. Dit zou echter zijn aansprakelijkheid in het gedrang kunnen brengen¹²².

2001-02, 995; J.-L. RENS, "De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op onroerend goed" in Liber amicorum E. Krings, Brussel, Story-Scientia, 1991, 741; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Brussel, Story-Scientia, 2001, 545-546.

¹¹⁷ D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 121.

¹¹⁸ Antwerpen 13 februari 2001, *RW* 2001-02, 995.

¹¹⁹ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Brussel, Story-Scientia, 2001, 545-546.

¹²⁰ Luik 18 oktober 2001, *Rev.not.b.* 2003, 176: de notaris mag wel rekening houden met verzet gedaan via gewone brief; C. ENGELS, "Rangregeling" in *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 127, nr. 20; R. JANSEN, "Interferentie tussen beslag en samenloop", in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 165; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 224, nr. 278; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 168, geconsulteerd via www.storme.be.

¹²¹ C. ENGELS, "Rangregeling" in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 126.

¹²² C. ENGELS, "Rangregeling" in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 127-128; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 225, nr. 278; D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 121; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 168, geconsulteerd via www.storme.be.

3. Uitvoerbare titel

52. De bepaling van de kring der schuldeisers die verzet tegen de prijs kunnen doen, is lange tijd het voorwerp van discussie geweest. De oorzaak hiervan was een contradictie in de wet zelf, namelijk tussen het oude artikel 1642 Ger.W. (verzet is enkel mogelijk voor schuldeisers die over een uitvoerbare titel beschikken) en artikel 1643 Ger.W. (door verwijzing naar artikel 1628 Ger.W. o.a. ook voor schuldeisers met een onderhandse titel)¹²³. De wet van 29 mei 2000¹²⁴ heeft een einde gemaakt aan deze controverse door de verwijzing naar artikel 1628 Ger.W. te schrappen. De groep van schuldeisers die verzet tegen de prijs kan doen is voortaan zonder twijfel beperkt tot diegenen die over een uitvoerbare titel beschikken (art. 1642, eerste lid Ger.W.)¹²⁵. Dit is ook logisch gezien er geen reden bestaat om van verzetdoende schuldeisers mindere garanties te eisen dan van de schuldeisers die het beslag laten uitvoeren¹²⁶.

53. Toch is het niet uitgesloten dat ook schuldeisers zonder uitvoerbare titel in de rangregeling worden opgenomen. Dit is voornamelijk te wijten aan het feit dat de notaris (in beginsel) rekening moet houden met de schuldeisers die hij op het spoor komt ingevolge de raadpleging van de beslagberichten (art. 1644 Ger.W.)¹²⁷. Meer hierover in hoofdstuk III (zie *infra* randnr. 105).

54. Hoe kan dan worden verantwoord dat alsnog een uitvoerbare titel wordt geëist van schuldeisers die verzet tegen de prijs willen doen? In het verslag HERMANS wordt dit gemotiveerd door te stellen dat de chirografaire schuldeisers slechts uitzonderlijk delen in de opbrengst, gezien de prijs veelal wordt opgeslorpt door de hypothecaire en bevoorrechte schuldeisers. Daarom is het opportuun dat enkel schuldeisers met uitvoerbare titel kunnen

¹²³ J. BAEL, “De notaris op de shopstoel. Bedenkingen bij enkele controversiële aspecten van de opdracht van de notaris in het raam van het uitvoerend beslag op onroerend goed en de rangregeling”, *RW* 1997-98, 1502; E. DIRIX, “Evenredige verdeling en rangregeling”, *TPR* 2007, afl. 4., 2136; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 169, geconsulteerd via www.storme.be.

¹²⁴ Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 9 augustus 2009, inwerkingtreding 29 januari 2011.

¹²⁵ N. PEETERS, “Noodzaak aan een uitvoerbare titel om verzet op de prijs te kunnen doen in het kader van de rangregeling” (noot onder Beslagr. Antwerpen 9 maart 1999), *Not.Fisc.M.* 2000, 202.

¹²⁶ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 222, nr. 276.

¹²⁷ N. PEETERS, “Noodzaak aan een uitvoerbare titel om verzet op de prijs te kunnen doen in het kader van de rangregeling” (noot onder Beslagr. Antwerpen 9 maart 1999), *Not.Fisc.M.* 2000, 202; E. DIRIX, “Evenredige verdeling en rangregeling”, *TPR* 2007, afl. 4., 2136; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 169, geconsulteerd via www.storme.be.

tussenkomen bij wege van verzet, zodat de procedure van rangregeling niet onnodig wordt vertraagd¹²⁸.

Anderzijds heeft de wet van 29 mei 2000¹²⁹ het principe van het verzet tegen de prijs behouden voor de schuldeisers wier bestaan niet blijkt uit de beslagberichten maar die wel over een uitvoerbare titel beschikken¹³⁰.

c) Gevolgen

55. In tegenstelling tot wat geldt in het kader van een roerend beslag, leidt het verzet tegen de prijs bij een onroerend beslag niet tot een collectieve procedure. De beslissing om het beslag op te heffen ligt immers bij de schuldeisers aan wie het beslag is gemeengemaakt¹³¹, zodat dit geen toestemming behoeft van een verzetdoende schuldeiser. Hij geeft enkel aan dat hij wenst opgenomen te worden in de rangregeling, maar heeft geen invloed op het verdere verloop van de procedure¹³².

¹²⁸ *Parl. St.* Kamer 1965-66, 59, nr. 49, verslag HERMANS, 233.

¹²⁹ Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 9 augustus 2009, inwerkingtreding 29 januari 2011.

¹³⁰ C. ENGELS, *Procesrecht in verband met het notariaat*, Brugge, Die Keure, 2010, 445.

¹³¹ Zie artikel 1584 Ger.W. voor de opsomming van de schuldeisers aan wie het onroerend beslag gemeen is. De verzetdoende schuldeiser staat hier niet tussen.

¹³² R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 164.

HOOFDSTUK II. BESTAND VAN BERICHTEN

§1. ALGEMEEN

A. Het CBB

56. Artikel 1389*bis*/1 van het Gerechtelijk Wetboek beschrijft het Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest (ook wel het CBB genoemd) als een “geïnfomatiseerde gegevensbank” waarin de publiciteit van voornoemde uitvoeringsmaatregelen is opgenomen¹³³.

57. Het doel van dit publiciteitsregime bestaat erin de efficiëntie van het beslagrecht te verhogen, het aantal beslagen te reduceren en de collectieve dimensie van het beslag te versterken¹³⁴. De consultatie van deze digitale databank levert immers nuttige informatie op in verband met de beslagen die reeds gelegd zijn ten aanzien van eenzelfde schuldenaar¹³⁵. Dankzij dit inzicht kunnen nieuwe beslagen en de daarmee gepaard gaande uitvoeringskosten zoveel mogelijk worden vermeden¹³⁶. Voorts zal deze informatie ertoe bijdragen dat de paritas-regel beter tot zijn recht komt bij de verdeling van de opbrengst van het beslag¹³⁷. De beter geïnformeerde notaris zal bovendien in staat zijn om doeltreffender te reageren en gericht advies te verlenen aan zijn cliënten¹³⁸. Aan de hand van de beslagberichten kan de beslaglegger ook een globaal zicht krijgen op de volledige vermogenstoestand en de solvabiliteit van zijn schuldenaar, wat toelaat om alternatieve oplossingen uit te werken voor de gedwongen tenuitvoerlegging¹³⁹. Tot slot zorgt het bestand er eveneens voor dat de taak van de griffies wordt verlicht, alsook de financiële last voor de Schatkist vermindert. De

¹³³ C. VOET, “Éen jaar operationeel: de zin en onzin van het Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling”, *NNK* 2012, afl. 2, 33.

¹³⁴ Cass. 7 oktober 2008, *RW* 2011-12, afl. 12, 584; E. DIRIX, *Beslagrecht: kort begrip van het beslag- en executierecht*, Leuven, Acco, 2008, 29.

¹³⁵ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag* in *APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 87.

¹³⁶ D. MICHIELS, “De verplichte raadpleging van de beslagberichten door de notaris”, *T.Not.* 1993, 260.

¹³⁷ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag* in *APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 87.

¹³⁸ T. DELWICHE en F. HELSEN, “Het eerste jaarverslag van het Beheers- en toezichtscomité over het centraal beslagregister”, *RW* 2012-13, afl. 15, 596.

¹³⁹ D. MICHIELS, “De verplichte raadpleging van de beslagberichten door de notaris”, *T.Not.* 1993, 260; S. BRIJS, “Naar een centraal elektronisch bestand van beslagberichten”, in E. DIRIX en P. TAELEMAN (eds.), *Beslag- en executierecht: naar een collectief beslagrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2001, 10.

bedoeling van het hele systeem is derhalve een vlotte en efficiënte afwikkeling van de executie van titels te bekomen¹⁴⁰.

58. Volledigheidshalve wordt nog melding gemaakt van het feit dat onroerende beslagen sneller worden geregistreerd door het CBB dan door de hypotheekbewaarder. De gerechtsdeurwaarder moet het bericht van beslag immers binnen drie dagen verzenden naar het CBB, terwijl hij 15 dagen heeft om het beslag te laten overschrijven. Bovendien verwerkt het CBB, anders dan de hypotheekbewaarder, het bericht onmiddellijk. Op die manier wordt de fameuze dode hoek, zijnde het fenomeen dat de notaris de akte verlijdt op grond van hypothecaire informatie die achterhaald is, een stuk kleiner¹⁴¹.

B. Organisatie en financiering

59. Het centraal bestand wordt beheerd door de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders¹⁴² en dit onder de controle van het daartoe opgerichte beheers- en toezichtscomité. De opdracht¹⁴³ van dit comité bestaat er onder meer in te waken over een doeltreffende en veilige werking van het centraal bestand. Zo heeft het de bevoegdheid om, in geval van onregelmatigheden, de individuele toegangscode onwerkzaam te maken¹⁴⁴. Verder brengt het comité ook advies uit over alle toepassingsproblemen of geschillen die zich voordoen (art. 1389bis/10 Ger.W.)¹⁴⁵. Tot slot heeft de wet van 14 januari 2013¹⁴⁶ de taken van het comité alsnog uitgebreid met de opvolging van het financieel beheer. Bovendien heeft deze wet ook een aantal leden toegevoegd aan het comité. Zo is er onder meer een tweede notaris toegevoegd, waardoor nu zowel de Nationale Kamer van notarissen als de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat er elk één kunnen aanduiden¹⁴⁷.

¹⁴⁰ V. TOLLENAERE, “Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk wetboek”, *Waarvan Akte* 2002, afl. 3, 5; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 88.

¹⁴¹ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 46.

¹⁴² Artikel 1389bis/2 Ger.W.

¹⁴³ De artikelen 1389bis/12 en 13 Ger.W. vertellen meer over de bevoegheden van het comité.

¹⁴⁴ Artikel 1389bis/14 Ger.W.

¹⁴⁵ V. TOLLENAERE, “Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk wetboek”, *Waarvan Akte* 2002, afl. 3, 5; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 88.

¹⁴⁶ Wet van 14 januari 2013 houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering binnen justitie, *BS I* maart 2013, inwerkingtreding 1 september 2013.

¹⁴⁷ X., “Werklastvermindering justitie”, *NJW* 2013, afl. 279, 248.

Jaarlijks brengt het comité een verslag uit dat wordt meegedeeld aan de minister van Justitie en aan de wetgevende kamers (art. 1389*bis*/11 Ger.W.). Het zou de bedoeling zijn dit verslag digitaal te publiceren zodat het voor het publiek vrij toegankelijk wordt. Dit is – naar mijn bevindingen – vooralsnog niet het geval.

60. De financiële kant van het centraal bestand wordt geregeld in artikel 1389*bis*/6 Ger.W. en werd bovendien zeer recent nog gewijzigd door een ministerieel besluit dat in werking is getreden op 27 maart 2014¹⁴⁸. Wanneer advocaten, gerechtsdeurwaarders en notarissen het bestand willen raadplegen, dan dienen zij daarvoor een retributie te betalen aan de Nationale Kamer. Het bedrag en de modaliteiten van de retributie worden door de Minister van Justitie bepaald, na daarover advies te hebben ingewonnen bij het Beheers- en toezichtscomité. Sinds kort bedraagt deze retributie slechts 2 euro per consultatie, en niet meer de 4 euro van weleer. Een andere nieuwigheid is dat de consultatie van het bestand gratis is geworden voor schuldbemiddelaars¹⁴⁹. De registratie van gegevens was en blijft wel kosteloos. De bijdrage voor de consultatie wordt aangewend om de kosten te dekken veroorzaakt door het CBB en de werking van het Beheers- en toezichtscomité. Op die manier kan het bestand zelfbedruipend functioneren, wat uiteraard voordelig is voor de overheid¹⁵⁰.

C. De wet van 29 mei 2000

61. Met de oprichting van het centraal bestand van beslagberichten zorgde de wet van 29 mei 2000¹⁵¹ voor een heuse doorbraak in het domein van het beslag- en executierecht. De inwerkingtreding heeft echter ontzettend lang op zich laten wachten. Niet-ingewijden waren het bestaan van deze wet zelfs al vergeten. Na tien jaar bijsturen en verfijnen¹⁵², werd op 7 december 2010 eindelijk het noodzakelijke koninklijk besluit genomen die de wet haar

¹⁴⁸ Ministerieel Besluit van 11 maart 2014 houdende bepaling van het bedrag van de retributie die geheven wordt bij consultatie van het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest, evenals de voorwaarden en de modaliteiten van inning, *BS* 27 maart 2014.

¹⁴⁹ C. VAN GEEL, “Lagere retributie voor consultatie ‘centraal bestand beslagberichten’”, www.jura-notariaat.be.

¹⁵⁰ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 49-50.

¹⁵¹ Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 9 augustus 2009, inwerkingtreding 29 januari 2011.

¹⁵² Wet van 27 maart 2003 tot wijziging van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 28 mei 2003, 29.285, erratum *BS* 16 juli 2003, 38.093; Art. 26 en 27 van de wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldenregeling, *BS* 21 december 2005; Art. 48 van de wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen betreffende justitie (II), *BS* 15 januari 2010.

uitvoering gaf¹⁵³. Zodoende zijn op 29 januari 2011 alle bepalingen van de wet in werking getreden¹⁵⁴.

62. Al sinds de beslagwet van 14 januari 1993¹⁵⁵ is de notaris verplicht om voorafgaand aan iedere procedure van verdeling de beslagberichten te raadplegen¹⁵⁶. Het systeem dat destijds werd gehanteerd, vertoonde echter talrijke gebreken¹⁵⁷. De beslagberichten verschenen in de vorm van papieren fiches die manueel werden geklasseerd in beslagtrommels, verspreid over de griffies van de rechtbanken van eerste aanleg. Het hoeft geen betoog dat het klasseren van de berichten een zeer tijdrovend werk was voor de griffies. De problematische achterstand die hierdoor ontstond, maakte van de consultatie een omslachtig en even tijdrovend werk¹⁵⁸. Dat de beslagtrommels per gerechtelijk arrondissement werden bijgehouden, zorgde er trouwens voor dat de informatie op een gedecentraliseerde en gefragmenteerde wijze werd aangeboden. Dit leverde dan ook een probleem op wanneer de beslagene verhuisde, gezien de berichten niet mee verhuisden¹⁵⁹.

63. Door de nieuwe online databank waarin de wet van 29 mei 2000 voorziet¹⁶⁰, behoren deze nadelen nu tot het verleden. Meer nog, sinds 29 januari 2014 is het digitaal bestand op kruissnelheid. De voorbije drie jaar had de practicus immers nog te maken met een

¹⁵³ KB van 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk Ibis van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en tot vaststelling van de datum van sommige bepalingen van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 17 december 2010, 77.812; C. VOET, “Een jaar operationeel: de zin en onzin van het Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling”, *NNK* 2012, afl. 2, 33.

¹⁵⁴ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten na tien jaar wachten dan toch in werking”, *RW* 2010-11, 980.

¹⁵⁵ Wet van 14 januari 1993 tot wijziging van titel I, voorafgaande regels en titel III, gedwongen tenuitvoerlegging, van deel V van het Gerechtelijk Wetboek inzake het bewarend beslag en de middelen tot tenuitvoerlegging en tot wijziging van artikel 476 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling, *BS* 20 februari 1993.

¹⁵⁶ D. MICHIELS, “De verplichte raadpleging van de beslagberichten door de notaris”, *T.Not.* 1993, 259.

¹⁵⁷ Voor een historische evolutie van de jaren '60 tot de wet van 29 mei 2000, zie S. BRIJS, “Naar een centraal elektronisch bestand van beslagberichten”, in E. DIRIX en P. Taelman (eds.), *Beslag- en executierecht: naar een collectief beslagrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2001, 3-7.

¹⁵⁸ V. TOLLENAERE, “Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk wetboek”, *Waarvan Akte* 2002, afl. 3, 3; C. VOET, “Een jaar operationeel: de zin en onzin van het Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling”, *NNK* 2012, afl. 2, 33.

¹⁵⁹ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 39-40.

¹⁶⁰ Voor meer uitleg over hoe de webapplicatie van de databank concreet werkt in de praktijk, zie de gebruikershandleiding op https://fodfin.nkcen-cia.be/LnxNKGCIAHLP/Docs/NKGB_HDL_CBBwebapp-Rel.3.0_V1.0.pdf.

overgangsrecht ten gevolge waarvan hij het manuele en het digitale systeem parallel diende te raadplegen. Vanaf 29 januari 2011 kon immers geen enkel nieuw bericht nog manueel worden ingediend op de griffie en alles diende digitaal te worden verzonden naar het CBB. De manuele berichten bleven enkel bestaan voor raadpleging op de griffie. Gezien de beslagberichten een geldingsduur hebben van drie jaar¹⁶¹, is het manuele systeem nu – drie jaar later – dus volledig leeg gelopen en is een dubbele consultatie niet meer nodig¹⁶².

64. Deze informatisering en de centralisering in een nationaal elektronisch bestand leidden tot een buitengewone innovatie. De digitale registratie en raadpleging via elektronische berichten zorgt voor een sneller, efficiënter en correcter systeem¹⁶³. Men hoeft zich niet meer te verplaatsen, de informatie is snel verzonden en de griffies zijn verlost van de tijdsintensieve klassering. Eveneens handig is dat de identiteit van de beslagene in het systeem wordt geverifieerd via het rijksregisternummer¹⁶⁴. Bovendien blijft een wijziging in de woonplaats van de debiteur zonder gevolg dankzij het nationaal register¹⁶⁵.

65. Verder heeft men van deze hervorming gebruik gemaakt om – mede dankzij de informatisering – de publiciteit te optimaliseren. Deze optimalisatie wordt onder andere bereikt doordat de bestaande berichten tijdens hun levensduur worden geactualiseerd¹⁶⁶. De auteur van het oorspronkelijke bericht moet op de basisberichten de evoluties weergeven die zich voordoen na de invoering ervan¹⁶⁷. Op die manier zijn de gerechtelijke actoren die het CBB raadplegen op de hoogte van de actuele stand van zaken. In het kader van een uitvoerend onroerend beslag betreft dit bijvoorbeeld het definitief worden van de rangregeling. Het is voor een andere schuldeiser immers interessant te weten dat het beslag is voltooid, gezien hij dan niet meer kan deelnemen aan de verdeling. Eveneens praktisch is de vermelding van de naam van de instrumenterende notaris. Zo kunnen de schuldeisers (wier mandatarissen het CBB raadplegen) contact opnemen om zich te informeren alsook om

¹⁶¹ Tenzij ze de geldingsduur sneller verstrijkt door schrapping.

¹⁶² S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 50-51.

¹⁶³ V. TOLLENAERE, “Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk wetboek”, *Waarvan Akte* 2002, afl. 3, 3.

¹⁶⁴ Voor meer details, zie: S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 50-52.

¹⁶⁵ D. MICHIELS, “De verplichte raadpleging van de beslagberichten door de notaris”, *T.Not.* 1993, 259-266.

¹⁶⁶ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten na tien jaar wachten dan toch in werking”, *RW* 2010-11, 980-981.

¹⁶⁷ Artikel 4, eerste lid van het KB van 7 december 2010.

eventueel verzet te doen (art 1642 Ger.W.)¹⁶⁸. Tot slot worden de beslagberichten bijkomend geoptimaliseerd door de invoering van nieuwe berichten (bv. bericht van bevel voorafgaand aan onroerend beslag; bericht van gemeengemaakt beslag enz.) evenals door de gegevensuitbreiding van de reeds bestaande berichten¹⁶⁹.

§2. BERICHTEN OPGENOMEN IN HET BESTAND

66. Hoewel het niet de bedoeling is om uitvoerig stil te staan bij de specifieke berichten die het centraal bestand bevat, is het toch enigszins nuttig hiervan de grote lijnen weer te geven. Het is immers interessant te weten welke informatie de notaris kan aantreffen in het bestand.

67. De artikelen 1390 tot 1390*quater*/1 Ger.W. beschrijven welke berichten deel uitmaken van het CBB. Het betreft de berichten van beslag, verzet, delegatie, loonoverdracht, collectieve schuldenregeling en sinds kort ook van protest. Van alle berichten wordt de dag en het uur van ontvangst geregistreerd (art. 1390*septies*, lid 1 Ger.W.). Behoudens de berichten van collectieve schuldenregeling en protest¹⁷⁰ worden ze gedurende een termijn van drie jaar bewaard in het bestand (art. 1390*septies*, lid 4 Ger.W.)¹⁷¹.

A. Bericht van beslag en bericht van “carence”

68. Ten laatste drie dagen nadat een (bewarend of uitvoerend) beslag is gelegd (op een roerend of onroerend goed), stelt de instrumenterende gerechtsdeurwaarder een bericht op dat de in artikel 1390, §1 Ger.W. vermelde gegevens bevat en stuurt het bijgevolg door naar het bestand van berichten¹⁷². Een zelfde verplichting geldt wanneer een bevel voorafgaand aan een uitvoerend onroerend beslag wordt overgeschreven of wanneer een bevel voorafgaand aan een uitvoerend roerend beslag wordt betekend (art. 1390, §1 Ger.W.)¹⁷³.

¹⁶⁸ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 40-42.

¹⁶⁹ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten na tien jaar wachten dan toch in werking”, *RW* 2010-11, 980-981.

¹⁷⁰ Artikel 1390*septies*, zesde en zevende lid Ger.W.

¹⁷¹ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 89.

¹⁷² Zie bijlage 1.

¹⁷³ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 59; E. DIRIX en S. BRIJS, “De centralisatie van de beslagberichten en andere wijzigingen aan het beslagrecht”, *RW* 2000-01, 44.

69. Wanneer de gerechtsdeurwaarder constateert dat de voor beslag vatbare goederen van de schuldenaar kennelijk ontoereikend zijn om de kosten van de procedure te dekken, dient hij binnen dezelfde wettelijk termijn de vaststelling van niet-bevinding (“carence”) te berichten aan het bestand (art. 1390, §1 Ger.W.).

B. Bericht van verzet

70. Wanneer er reeds beslag is gelegd, dan hoeft een bijkomende schuldeiser niet opnieuw beslag te leggen op deze goederen, maar kan hij gewoon in verzet komen door een bericht van verzet te versturen naar het bestand van berichten (art. 1390, §2, lid 1 Ger.W.)¹⁷⁴. Hiervoor dient hij te beschikken over een schuldvordering die overeenkomstig artikel 1628, eerste lid Ger.W. in aanmerking komt voor verdeling, d.w.z. een niet-betwiste schuldvordering of die welke bij een titel, zelfs een onderhandse, is vastgesteld. Op die manier verzet hij zich niet enkel tegen een specifiek beslag, maar tegen alle beslagen ten laste van de betrokken debiteur, ook wanneer zij na het verzet worden gelegd¹⁷⁵.

71. Bovendien is dit verzet algemeen en heeft het een nationale draagwijdte. Men kan hierdoor niet alleen deelnemen aan de verdeling (art. 1628 Ger.W.), maar ook de schrapping van een beslagbericht kan niet plaatsvinden dan met toestemming van de schuldeiser die als verzetdoend is geregistreerd in het bestand van berichten (art. 1390^{septies}, lid 5 Ger.W.). Het beslag wordt dus ook gemeen aan deze schuldeisers, zodat met hen rekening moet worden gehouden bij de opheffing van het beslag¹⁷⁶.

72. Vanuit proceseconomisch oogpunt heeft de wetgever gesteld dat elk bericht van bevel of beslag geldt als bericht van verzet (art. 1390, §2, lid 2 Ger.W.). Zo wordt vermeden dat bovenop het bericht van bevel of beslag ook nog eens een bericht van verzet zou moeten worden verzonden¹⁷⁷.

¹⁷⁴ Zie bijlage 1.

¹⁷⁵ E. DIRIX en S. BRIJS, “De centralisatie van de beslagberichten en andere wijzigingen aan het beslagrecht”, *RW* 2000-01, 44-45.

¹⁷⁶ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 89-90.

¹⁷⁷ B. GAYSE, “Beslagactualia 2003-04”, *Waarvan Akte* 2004, afl. 5, 27.

C. Bericht van delegatie

73. Artikel 1390*bis* Ger.W. werkt een gelijkaardige regeling uit voor de berichten van delegatie. Wanneer een delegatie wordt toegekend¹⁷⁸, stelt de griffier of de gerechtsdeurwaarder binnen drie werkdagen na de kennisgeving of betekening een bericht van delegatie op en verstuurt het naar het bestand van berichten¹⁷⁹.

D. Bericht van loonoverdracht

74. Bij een overdracht van loon zendt de aangezochte gerechtsdeurwaarder eveneens een bericht aan het bestand¹⁸⁰. De notaris zal er de in artikel 1390*ter* Ger.W. opgesomde gegevens aantreffen. Belangrijk is wel dat de uitvoering van de loonoverdracht vereist dat de overnemer een verklaring heeft afgelegd waaruit de achterstand van betaling blijkt¹⁸¹.

E. Bericht van collectieve schuldenregeling

75. Artikel 1390*quater* Ger.W. regelt het bericht van collectieve schuldenregeling. Binnen vierentwintig uur nadat de rechter zich heeft uitgesproken over de toelaatbaarheid van de vordering¹⁸², zendt de griffier dit bericht naar het bestand¹⁸³. Dit betreft belangrijke informatie, ook voor de notaris. De loutere toelaatbaarheid tot de procedure van collectieve schuldenregeling maakt het volledige vermogen van de schuldenaar immers onbeschikbaar¹⁸⁴.

76. De schuldbemiddelaar is verantwoordelijk voor de aanpassingen van het bericht opdat het actueel blijft. Wanneer bijvoorbeeld een gerechtelijke of minnelijke aanzuiveringsregeling wordt opgelegd of wanneer de beslissing van toelaatbaarheid werd herroepen, dan dient de schuldbemiddelaar het bestand daarvan op de hoogte brengt via de griffie of een gerechtsdeurwaarder (art. 1390*quater*, §2 Ger.W.).

¹⁷⁸ Krachtens de artikelen 203*ter*, 220, §3, 221 en 301*bis* BW of artikel 1280, zesde lid Ger.W.

¹⁷⁹ Zie bijlage 2.

¹⁸⁰ Zie bijlage 3.

¹⁸¹ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 90.

¹⁸² Artikel 1675/6 Ger.W.

¹⁸³ Zie bijlage 4.

¹⁸⁴ B. DE GROOTE en S. VOET, *Collectieve schuldenregeling*, Brussel, Larcier, 2009, 7.

F. Bericht van protest

77. Tot 30 augustus 2013 werden de protestakten die de gerechtsdeurwaarder opstelde ingevolge niet-betaling van een handelspapier, overgemaakt aan de Nationale Bank die deze ter registratie aanbood en publiceerde. Deze verwerking was echter verouderd en de tanende populariteit van de wisselbrieven maakte een wetswijziging noodzakelijk. Door de wet van 14 januari 2013¹⁸⁵ werd dan ook een nieuw publiciteitsregime ingesteld voor de protestakten van handelspapier, die sinds 1 september 2013 aldus terug te vinden zijn in het centraal bestand. De Nationale Kamer is in haar hoedanigheid van beheerder van het bestand dan ook de nieuwe centrale depositaris geworden van de protesten van waardepapier¹⁸⁶.

78. Binnen drie werkdagen na het opmaken van de protestakte zendt de instrumenterende gerechtsdeurwaarder een bericht van protest dat de in artikel 1390*quater*/1 Ger.W. vermelde gegevens bevat. Wanneer een schuldenaar van een wisselbrief zijn schuld integraal geregeld heeft, dient hij zich voor de schrapping van dit bericht te wenden tot de gerechtsdeurwaarder die de protestakte heeft opgesteld. Hij zal de kosten die verbonden zijn aan deze schrapping voorafgaand dienen te betalen¹⁸⁷.

79. In tegenstelling tot wat geldt voor de andere berichten in het bestand zijn de berichten van protest door iedereen geheel kosteloos te raadplegen op een publieke website¹⁸⁸.

§3. VERZENDING VAN BERICHTEN NAAR HET BESTAND

80. Wanneer de notaris het proces-verbaal van rangregeling heeft opgesteld en de verdeling derhalve definitief is, dient hij deze informatie te verzenden naar het bestand van berichten (art. 1390*quinquies*, lid 2 Ger.W.). Tot voor kort had de notaris hiervoor geen eigen creatierecht. Hij moest de informatie op het betrokken bericht van beslag in het bestand van berichten *laten* vermelden door de titularis van het bericht, zijnde de gerechtsdeurwaarder die het bericht initieel had neergelegd. Het bestand is immers technisch op die wijze opgevat.

¹⁸⁵ Artikel 60 van de Wet van 14 januari 2013 houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering binnen justitie, *BS I* maart 2013, inwerkingtreding 1 september 2013.

¹⁸⁶ X., “Werklastvermindering justitie”, *NJW* 2013, afl. 279, 246-247; <http://www.gerechtsdeurwaarders.be/index.php/nl/home/29-actu-accueil-nl/172-protesten>.

¹⁸⁷ Dit bedraagt 10,50 euro vermeerderd met de BTW. Hij zal hiervan een factuur ontvangen waarop hij in voorkomend geval de BTW kan recupereren; <http://www.gerechtsdeurwaarders.be/index.php/nl/component/content/article/29-actu-accueil-nl/172-protesten>.

¹⁸⁸ <http://www.gerechtsdeurwaarders.be/lrxprotestweb>.

Deze omslachtige werking druiste regelrecht in tegen de efficiëntie die het CBB beoogde te bereiken. De Wet van 14 januari 2013¹⁸⁹ heeft er dan ook voor gezorgd dat de notaris nu wel een eigen creatierecht heeft¹⁹⁰.

§4. TOEGANG TOT HET BESTAND: INZAGERECHT

81. Wat betreft de personen die het CBB kunnen raadplegen zijn er twee opmerkingen. Vooreerst kan de notaris (net zoals de advocaat) het bestand enkel onrechtstreeks raadplegen. Dit in tegenstelling tot gerechtsdeurwaarders, griffiers, rechters, ontvangers en sinds kort ook schuldbemiddelaars¹⁹¹ die rechtstreeks inzage kunnen nemen. De notaris daarentegen dient zijn verzoek te richten aan de Koninklijke Federatie van Belgische Notarissen (art. 1391, §1, lid 2 Ger.W.)¹⁹². Dit verzoek tot raadpleging dient de informatie vermeld in artikel 1391, §5 Ger.W. te bevatten.

82. Ten tweede is er een duidelijk onderscheid te maken tussen de facultatieve raadpleging (inzagerecht – recht op toegang) enerzijds en de verplichte raadpleging anderzijds (zie *infra* randnr. 84)¹⁹³.

83. Notarissen hebben het recht inzage te nemen van de berichten die zijn opgemaakt “op naam van de personen wier goederen het voorwerp moeten uitmaken van een handeling die tot hun ambt behoort” (art. 1391, §1, lid 2 Ger.W.)¹⁹⁴. De finaliteit van toegang tot het CBB is aldus afhankelijk gemaakt van een duidelijk afgebakende en welomschreven voorwaarde. Deze voorzichtigheid is te wijten aan het feit dat de beslagberichten weliswaar zeer toegankelijke maar ook zeer privacygevoelige informatie bevatten¹⁹⁵. De wetgever heeft dan ook maatregelen voorzien om misbruiken te voorkomen. Zo dient de notaris zijn consultatie, op straffe van onontvankelijkheid van zijn aanvraag, uitdrukkelijk en schriftelijk te

¹⁸⁹ Artikel 61 van de Wet van 14 januari 2013 houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering binnen justitie, *BS I* maart 2013, inwerkingtreding 1 september 2013.

¹⁹⁰ X., “Notaris zendt rangregeling zelf naar bestand van berichten”, *Notariaat* 2013, afl. 9, 8; C. VOET, “Éen jaar operationeel: de zin en onzin van het Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling”, *NNK* 2012, afl. 2, 36.

¹⁹¹ Ingevolge de Wet van 14 januari 2013 houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering binnen justitie, *BS I* maart 2013, inwerkingtreding 1 september 2013.

¹⁹² A. JACOBS, “Centraal bestand van beslagberichten”, *SOCWEG* 2011, afl. 2, 8-9.

¹⁹³ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 47.

¹⁹⁴ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 45-46.

¹⁹⁵ De wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Privacywet) is eveneens van toepassing, zo blijkt uit artikel 1389bis/2 Ger.W.

rechtvaardigen overeenkomstig de zonet genoemde wettelijke finaliteit. Bij gebrek aan afdoende bewijs is hij bijgevolg genoodzaakt om zich schuldig te maken aan valsheid in geschrifte¹⁹⁶.

§5. VERPLICHTE CONSULTATIE VAN HET BESTAND

84. Artikel 1391, §2 Ger.W. stelt dat “geen uitvoerend beslag, geen procedure van verdeling kan plaatsvinden zonder voorafgaande raadpleging door de ministeriële ambtenaar van de berichten opgesteld met toepassing van de artikelen 1390 tot 1390*quater*”.

85. De formulering van artikel 1391, §2 Ger.W. heeft in het verleden voor discussie gezorgd met betrekking tot de vraag of deze verplichting wel gold voor de notaris. Volgens sommigen was dit niet het geval, onder andere omdat de notaris geen ministerieel maar een openbaar ambtenaar is¹⁹⁷. Anderen waren de mening toegedaan dat dit wel degelijk het geval was¹⁹⁸. Het Comité voor Studie en Wetgeving van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat won een advies in bij de professoren DIRIX, BROECKX, DE LEVAL en VAN COMPERNOLLE. Ze waren het unaniem eens dat de notaris inderdaad gevisieerd is door deze bepaling¹⁹⁹. Ook na de wet van 29 mei 2000²⁰⁰ blijft artikel 1391, §2 Ger.W. ietwat ongelukkig geformuleerd, maar met de woorden ‘procedure van verdeling’ bedoelde de wetgever ook de procedure van rangregeling. Dit blijkt uit de parlementaire voorbereiding van de beslagwet²⁰¹. Dit blijkt trouwens ook uit artikel 1391, §2, lid 2 Ger.W. dat stelt dat de notaris, tot bewijs van zijn consultatie, de dag en het uur daarvan moet vermelden op het proces-verbaal van rangregeling of het attest van het CBB als bijlage dient toe te voegen²⁰². Bijgevolg kan de notaris de rangregeling niet aanvatten alvorens hij de beslagberichten heeft geconsulteerd.

¹⁹⁶ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 44-45.

¹⁹⁷ A. VAN DEN BOSSCHE, “Artikel 1391 Ger.W. (nieuw) niet voor notarissen!”, *T.Not.* 1994, 403-407.

¹⁹⁸ D. MICHIELS, “De verplichte raadpleging van de beslagberichten door de notaris”, *T.Not.* 1993, 259 ev.

¹⁹⁹ CSW-Dossier 4306-4307, “Beslagberichten”, in Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat (ed.), *Verslagen en debatten van het Comité voor Studie en Wetgeving*, 1995-96, 50 ev.; D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 87-88, nr. 94.

²⁰⁰ Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 9 augustus 2009, inwerkingtreding 29 januari 2011.

²⁰¹ Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 1408, 1409, 1410 en 1412 van het Gerechtelijk Wetboek en tot invoeging van een artikel 1409bis in datzelfde wetboek, *Gedr. St.*, Kamer, 1990-91, nr. 1114/4, 5; D. MICHIELS, “De verplichte raadpleging van de beslagberichten door de notaris”, *T.Not.* 1993, 261.

²⁰² V. TOLLENAERE, “Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk wetboek”, *Waarvan Akte* 2002, afl. 3, 4.

86. In tegenstelling tot wat geldt bij een facultatieve raadpleging, hoeft de notaris zich in het kader van een uitvoerend onroerend beslag dus niet de vraag te stellen of hij de beslagberichten al dan niet zou raadplegen. Hij is daar immers automatisch toe verplicht op grond van artikel 1391, §2 Ger.W. Bovendien blijft deze verplichting tot raadpleging teleologisch uit artikel 1644, lid 2 aanhef, Ger.W. afgeleid, en niet uit de nieuwe(re) artikelen 1389bis tot 1391 Ger.W.²⁰³.

§6. AANSPRAKELIJKHEID VAN DE NOTARIS

87. Nu werd uiteengezet wanneer de notaris het centraal bestand van beslagberichten kan en moet raadplegen, rijst de vraag in welke gevallen zijn aansprakelijkheid daarbij in het gedrang kan komen. De wetgever heeft immers bewust geen nietigheidssanctie voorzien, daar dit tot gevolg zou hebben dat de vervolgende schuldeiser zou moeten opdraaien voor de nalatigheid van de notaris²⁰⁴.

In wat volgt wordt de aansprakelijkheid van de Nationale Kamer van gerechtsdeurwaarders en van de overige gebruikers buiten beschouwing gelaten. Hiervoor kan worden verwezen naar de uiteenzettingen van BRIJS²⁰⁵.

88. De notaris kan strafrechtelijk aansprakelijk worden gesteld in twee gevallen (art. 1389bis/16, 2° en 3° Ger.W.)²⁰⁶. Ten eerste kan dit het geval zijn wanneer hij het bestand heeft geraadpleegd met miskenning van de wettelijke finaliteit. Zoals vermeld heeft de notaris namelijk enkel het recht inzage te nemen van de berichten die zijn opgemaakt “op naam van de personen wier goederen het voorwerp moeten uitmaken van een handeling die tot hun ambt behoort” (art. 1391, §1 Ger.W.). Ten tweede handelt de notaris evenzeer in strijd met de wet wanneer hij het vertrouwelijk karakter miskent van de in het bestand geregistreerde gegevens (art. 1389bis/4 Ger.W.). Dit dient weliswaar te worden genuanceerd wanneer ministeriële ambtenaren onderling informatie uitwisselen betreffende dezelfde schuldenaar. Daarvoor

²⁰³ C. ENGELS, “Rangregeling” in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 130, nr. 29.

²⁰⁴ D. MICHIELS, “De verplichte raadpleging van de beslagberichten door de notaris”, *T.Not.* 1993, 262.

²⁰⁵ Voor een bespreking hiervan, zie: S. BRIJS, “Naar een centraal elektronisch bestand van beslagberichten”, in E. DIRIX en P. Taelman (eds.), *Beslag- en executierecht: naar een collectief beslagrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2001, 29-36; S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 57-65.

²⁰⁶ Het derde geval waarin artikel 1389bis/16, 1° Ger.W. voorziet is niet van toepassing op de notaris, gezien hij niet beschikt over een individuele toegangscode. De notaris heeft immers onrechtstreeks toegang tot het CBB; zie *supra* randnr.81.

geldt namelijk het beginsel van het gedeeld beroepsgeheim²⁰⁷. De in het bestand aangetroffen informatie zal immers vaak aanleiding geven tot nadere contactname en uitwisseling van gegevens, wat ook de bedoeling is van het systeem dat niet alle informatie kan bevatten²⁰⁸.

89. Vervolgens kan uiteraard ook de beroepsaansprakelijkheid van de notaris in het gedrang komen wanneer hij verzuimt de beslagberichten te consulteren terwijl hij daar nochtans toe verplicht was. Zoals vermeld, betreft dit de consultatie voorafgaand aan het opstellen van de rangregeling (art. 1391, §2 Ger.W.). In het kader van een uitvoerend onroerend beslag gaat het derhalve om een resultaatsverbintenis²⁰⁹, waardoor de aansprakelijkheid van de notaris eventueel in het gedrang zou kunnen komen bij niet-naleving van deze verplichting. Een schuldeiser kan daartoe reden hebben omdat hij bijvoorbeeld meent ten onrechte geen dividend te hebben verkregen²¹⁰.

90. Daar waar het bij de verplichte consultatie duidelijk gaat om een resultaatsverbintenis, is het risico op beroepsaansprakelijkheid moeilijker in te schatten bij de facultatieve raadpleging. Behoudens het geval van een verplichte raadpleging voorafgaand aan uitvoerend beslag, heeft de wetgever immers voorzien in een *recht* van toegang in tegenstelling tot een *plicht*. De vraag rijst of de notaris als redelijk en voorzichtig professioneel geplaatst in dezelfde omstandigheden evenzo een plicht kan hebben tot raadpleging, niet op grond van een uitdrukkelijke wetsbepaling, maar dan op grond van de zorgvuldigheidsplicht. Dit zou concreet tot gevolg hebben dat de cliënt bij om het even welk soort akte mag verwachten van de notaris dat hij het CBB raadpleegt om bijvoorbeeld een beslag of collectieve schuldenregeling te ontdekken. Volgens BRIJS kan van de notaris niet worden verwacht dat hij systematisch de beslagberichten consulteert in alle gevallen waarin hij het recht daartoe heeft. Uitzondering hierop is evenwel het geval waarin de cliënt zelf een voorafgaand onderzoek

²⁰⁷ G. DE LEVAL en S. BRIJS, “Les grandes lignes des loi de 2000 et de 2003”, *Ius & Actores* 2011/1, 43.

²⁰⁸ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 42.

²⁰⁹ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 63.

²¹⁰ V. TOLLENAERE, “Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk wetboek”, *Waarvan Akte* 2002, afl. 3, 9; S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 62.

vraagt of wanneer uit het dossier zelf een risico van insolvabiliteit blijkt²¹¹. Ook in de notariële praktijk wordt de facultatieve raadpleging derwijze opgevat²¹².

²¹¹ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 63.

²¹² Gesprek met notaris B. Verhoeve (notariskantoor Gheeraert, Coorevits & Verhoeve).

HOOFDSTUK III. RANGREGELING

§1. ALGEMEEN

A. Begrip

91. De term “rangregeling” kan in twee betekenissen worden gebruikt. Enerzijds slaat dit op de gerechtelijke procedure die moet worden gevolgd voor de vereffening-verdeling van de prijs van een onroerend goed waarop de rechten van schuldeisers van rechtswege overgaan ten gevolge van de verkoop van datzelfde onroerend goed. Hierdoor zal dit onroerend goed worden gezuiverd van de bezwarende in- en overschrijvingen, doch met uitzondering van de penale beslagen²¹³. De rangregeling wordt bovendien opgemaakt bij elke zuiverende verkoop, met name iedere verkoop die van rechtswege overwijzing van de prijs met zich meebrengt ten behoeve van de ingeschreven schuldeisers²¹⁴. De artikelen 1639 tot 1654 Ger.W. omschrijven het verloop van de rangregeling. De verdeling kan echter ook minnelijk worden afgehandeld, afhankelijk van het feit of de partijen al dan niet tot een akkoord zijn gekomen (art. 1646, lid 1 Ger.W.)²¹⁵. Hoe dan ook zal de notaris wel alles gerechtelijk moeten regelen en derhalve de wettelijke pleegvormen moeten in acht nemen²¹⁶.

92. Anderzijds duidt de term rangregeling eveneens op de bepaling van de positie van de ingeschreven schuldeisers volgens hun rang van de voorrechten en hypotheeken. Deze aanduiding is enigszins misleidend gezien deze procedure ook van toepassing is wanneer er enkel chirografaire schuldeisers zijn, of nog wanneer er slechts één schuldeiser is²¹⁷. Bij ontstentenis van wettige redenen van voorrang zal de opbrengst onder de betrokken schuldeisers worden verdeeld naar evenredigheid van hun vordering, oftewel pondsgewijs (art. 8 Hyp.W.)²¹⁸.

²¹³ C. ENGELS, “Een rangregeling in de rangregeling”, *Not.Fisc.M.* 2007, afl. 4, 99, nr. 6.

²¹⁴ Zie artikel 1326 Ger.W. en een overzicht in D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 83-85.

²¹⁵ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 162, geconsulteerd via www.storme.be.

²¹⁶ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag* in *APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 606.

²¹⁷ Antwerpen 14 maart 2002, *RW* 2003-04, afl. 20, 796; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag* in *APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 606.

²¹⁸ C. ENGELS, “Een rangregeling in de rangregeling”, *Not.Fisc.M.* 2007, afl. 4, 98, nr. 5.

B. Belang

93. Naast de verdeling van de koopsom tussen de schuldeisers, strekt de rangregeling evenzeer tot de zuivering van het onroerend goed dat wordt verkocht. Artikel 1639 Ger.W. stelt: “Ten gevolge van de toewijzing van het onroerend goed gaan de rechten van de ingeschreven schuldeisers over op de prijs”. Op die manier worden de onroerende voorrechten en hypotheeken vervangen door een bevoorrechte aanspraak op gelden, waardoor de goederen na verkoop aldus gezuiverd zijn²¹⁹.

C. Taak van de notaris

94. Door de overwijzing van de zekerheidsrechten op de prijs, moet er een rangschikking worden gemaakt tussen de schuldeisers die in de verdeling van de prijs mogen toetreden. Met het oog op het bepalen van ieders aandeel, zal de notaris een rangregeling opmaken. Hij dient daarbij een vorm van “kleine samenloop” uit te lokken (zie *supra* randnr. 14)²²⁰. Het is derhalve van groot belang voor de notaris om te weten welke schuldeisers hij bij de verdeling moet betrekken. Bovendien wordt deze kring van schuldeisers steeds groter ingevolge de toenemende collectivisering van het beslagrecht²²¹. De notaris dient namelijk niet alleen rekening te houden met de schuldeisers aan wie het beslag is gemeen geworden, maar ook met de schuldeisers die zich op de één of andere manier bij de rangregeling hebben aangesloten. Bovendien zal de notaris zelf ook actief op zoek moeten gaan naar bepaalde schuldeisers om hen de mogelijkheid te bieden te worden opgenomen in de verdeling²²².

95. De notaris moet ambtshalve en binnen de termijn van één maand het proces-verbaal van verdeling van de opbrengst van verkoop en rangregeling van voorrechten en hypotheeken opstellen. Deze termijn vangt aan van zodra de toewijzing aan de koper niet meer kan worden aangevochten, dan wel over mogelijke betwistingen onherroepelijk werd beslist (art. 1643 Ger.W.)²²³. Deze termijn is evenwel niet voorgeschreven op straffe van nietigheid. Op de notaris rust ter zake enkel een inspanningsverbintenis, zodat het louter overschrijden van de termijn zijn aansprakelijkheid niet in het gedrang brengt²²⁴. Anderzijds kan van de notaris een

²¹⁹ D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 83-84.

²²⁰ R. JANSEN en A. MICHIELENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 214.

²²¹ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 165, geconsulteerd via www.storme.be.

²²² R. JANSEN en A. MICHIELENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 217-218, nr. 269.

²²³ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 611, nr. 995.

²²⁴ Cass. 9 juni 2006, *RW* 2008-09, 381.

actieve houding worden verwacht, gezien de schuld van de beslagene verder interesten blijft dragen tot aan de afsluiting van het proces-verbaal van rangregeling (art. 1650, lid 2 Ger.W.)²²⁵.

§2. WELKE SCHULDEISERS MOETEN BIJ DE RANGREGELING WORDEN BETROKKEN?

A. Schuldeisers aan wie het beslag gemeen is geworden

96. De eerste reeks schuldeisers met wier aanspraken de notaris noodzakelijk rekening moet houden, zijn de schuldeisers aan wie het beslag gemeen is geworden door de kantmelding van de aanmaning om inzage te nemen in de verkoopsvoorwaarden (art. 1584 Ger.W.). Het betreft de schuldeiser die uitvoerend beslag heeft gelegd, schuldeisers die reeds bevel tot betalen hadden laten overschrijven, de schuldeiser die bewarend beslag heeft laten overschrijven en de ingeschreven schuldeisers (hypotheekhouder, houder van een ingeschreven onroerend voorrecht)²²⁶. De gemeenmaking van het beslag werd hoger reeds besproken in afdeling 3 van hoofdstuk I (zie *supra* randnr. 39).

97. Dat tijdens de opmaak van de rangregeling de duurtijd van de inschrijving of de overschrijving verstrijkt, is zonder gevolg. De rechten zijn immers door zakelijke subrogatie reeds overgegaan op de vordering, zodat deze rechten niet hoeven te worden bewaard door onroerende publiciteit²²⁷. Het gaat derhalve om alle schuldeisers met zakelijke zekerheidsrechten of beslagrechten op het goed die reeds gekend waren op het ogenblik van de aanmaning van de verkoopsvoorwaarden²²⁸.

²²⁵ K. BROECKX, “Rangregeling en evenredige verdeling”, in X. (ed.), *Zekerheden, beslag- en faillissementsrecht in de notariële praktijk*, Brugge, Die Keure, 1998, 171, nr. 2; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 217, nr. 268.

²²⁶ Cass. 28 mei 2004, *Pas.* 2004, afl. 5-6, 934; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 608; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 218, nr. 270; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 166, geconsulteerd via www.storme.be.

²²⁷ J. BYTTEBIER en F. BOUCKAERT, *Beslag en rangregeling*, Leuven, Universitaire pers, 2001, 233-234, nr. 135; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 218, nr. 270.

²²⁸ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 135, nr. 162.

B. Schuldeisers die nog tijdig inschrijving of overschrijving hebben genomen

98. Zoals reeds vermeld in hoofdstuk I (zie *supra* randnr. 9), heeft het uitvoerend beslag tot gevolg dat het onroerend goed onbeschikbaar wordt in het vermogen van de schuldenaar. Hij blijft eigenaar van het in beslag genomen goed, doch zijn beheer daarover komt in het teken te staan van de kleine samenloop die zal tot stand komen.

Deze onbeschikkingsbevoegdheid heeft weliswaar slechts een relatieve werking. Zij geldt namelijk enkel ten aanzien van de beslaglegger, de op het goed ingeschreven schuldeisers²²⁹, de (latere) koper van het goed, de schuldeiser die op het goed bewarend beslag liet overschrijven en tot slot de schuldeiser die ten aanzien van het goed een bevel tot betaling liet overschrijven (art. 1577 *j*^o art. 1575 Ger.W.). Gezien deze beschikkingsonbevoegdheid niet geldt ten gunste van andere schuldeisers, kan de beslagen debiteur na de overschrijving van het bevel derhalve nog hypotheeken toestaan. Deze zullen dan wel rang in nemen na – m.a.w. niet tegenwerpelijk zijn aan – de schuldeisers die anterieur beslag hebben gelegd²³⁰.

99. Hieruit volgt dat hypothecaire schuldeisers ook na de gemeenmaking van het beslag (art. 1584 Ger.W.) nog steeds een hypothecaire inschrijving kunnen nemen, en dit zolang de definitieve toewijzing niet is overgeschreven²³¹. Dit zekerheidsrecht kan zowel van conventionele als van wettelijke²³² oorsprong zijn. De notaris dient aldus met elk van deze ingeschreven zekerheidsrechten rekening te houden bij het opstellen van de rangregeling. Zoals hierboven aangestipt zullen deze schuldeisers hun recht van voorrang weliswaar niet kunnen tegenwerpen aan de schuldeisers aan wie het beslag reeds was gemeen gemaakt²³³.

²²⁹ Hypotheekhouder, onroerend voorrecht.

²³⁰ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 60-61, geconsulteerd via www.storme.be.

²³¹ J.-L., RENS, “De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op onroerend goed” in *Liber amicorum E. Krings*, Brussel, Story-Scientia, 1991, 735; K. BROECKX, “Rangregeling en evenredige verdeling”, in X. (ed.), *Zekerheden, beslag- en faillissementsrecht in de notariële praktijk*, Brugge, Die Keure, 1998, 175, nr. 13.

²³² Hier moet vooral worden gedacht aan de wettelijke hypotheek van de fiscus en de RSZ om na fiscale of sociale notificatie binnen de door de wet opgelegde termijn (acht dagen) alsnog hun hypotheek in te schrijven (art. 435 WIB 1992; art. 41*quater*, §3, derde lid RSZ-wet van 27 juni 1969 en art. 23*ter*, §3, derde lid KB nr. 38 houdende sociaal statuut der zelfstandigen van 27 juli 1969; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 218, nr. 271).

²³³ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 218, nr. 271; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 166-167, geconsulteerd via www.storme.be.

100. Hetzelfde geldt voor de schuldeisers die voorafgaand aan de overschrijving van de toewijzing een bewarend beslag of bevel tot betaling lieten overschrijven. Ook deze schuldeisers zullen worden betrokken in de rangregeling²³⁴.

C. Bevoorrechte schuldeisers zonder publiciteit

101. In principe levert het hebben van een voorrecht nog geen titel op om in de rangregeling te worden opgenomen²³⁵. “Het is immers niet omdat men mag aanzitten aan de dis, dat men niet eerst moet aankloppen (door bv. verzet te doen)”²³⁶. Hiervan wordt echter afgeweken voor bepaalde voorrechten op onroerend goed die aldus niet onderworpen zijn aan de hypothecaire publiciteit. Vooreerst gaat het om de “boedelschulden” van de mini-boedel die de opbrengst van het verkochte onroerend goed omvat²³⁷. Het betreft onder meer schuldeisers die zich kunnen beroepen op het voorrecht wegens gerechtskosten (art. 17 en 19 Hyp.W.) en wegens buitengewone kosten van vervolging (art. 1598 Ger.W.)²³⁸. Vervolgens moet de notaris evenzo rekening houden met de occulte hypotheek van de successierechten (art. 86 W.Succ.) en het voorrecht van de onbetaalde verzekeraar (art. 60 WLVO). Tot slot neemt ook de ontvanger van de registratierechten een bijzondere plaats in (art. 184bis W.Reg.). De notaris mag de sommen uit de rangregeling pas vrijgeven nadat hij van de ontvanger een getuigschrift heeft verkregen houdende de bevestiging dat er geen enkel registratierecht of boete uit hoofde van die rangregeling is verschuldigd. Bij miskenning van deze verplichting kan de aansprakelijkheid van de notaris in het gedrang komen²³⁹.

D. Schuldeisers die verzet hebben gedaan tegen de prijs

102. Na de overschrijving van het proces-verbaal van toewijzing kunnen schuldeisers geen bevel meer doen overschrijven of beslag leggen op het goed²⁴⁰. Het is daarentegen wel nog

²³⁴ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 608; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 218, nr. 271.

²³⁵ G. DE LEVAL, “L’ordre” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2009, nr. 56.

²³⁶ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 608, punt d.

²³⁷ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 165, geconsulteerd via www.storme.be.

²³⁸ Voor een nadere bespreking, zie D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 98 ev.

²³⁹ J.-L., RENS, “De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op onroerend goed” in *Liber amicorum E. Krings*, Brussel, Story-Scientia, 1991, 736, nr. 7; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 219, nr. 272; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 608; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 165-167, geconsulteerd via www.storme.be.

²⁴⁰ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 608.

mogelijk, weliswaar voor schuldeisers die over een uitvoerbare titel beschikken, om verzet te doen tegen de (afgifte van de) prijs, en dit tot aan het verstrijken van de termijn voor het opmaken van het proces-verbaal van rangregeling (art. 1642 Ger.W.). Hierdoor worden deze schuldeisers alsnog bij de rangregeling betrokken²⁴¹. De vereisten om verzet te kunnen doen tegen de prijs werden reeds uitvoerig besproken in afdeling 3 van hoofdstuk I (zie *supra* randnr. 45).

E. De bijzondere positie van de fiscus en de RSZ

103. Overeenkomstig de gemeenrechtelijke verplichtingen die gelden bij de overdracht van een onroerend goed, dient de notaris de fiscale en sociale notificaties te verrichten (art. 433 WIB 1992). Klassiek geldt het antwoord van de fiscus of de inningsinstelling op dergelijke notificaties als een derdenbeslag, zodat ze buiten de rangregeling worden gehouden en enkel rechten hebben op het saldo (zie *infra* randnr. 112)²⁴². Hoewel het Hof van Cassatie²⁴³ in het verleden een andere mening was toegedaan, gelden deze notificaties sinds de wetswijziging van 2007 en 2008²⁴⁴ als “verzet op de prijs” in de zin van artikel 1642 Ger.W.²⁴⁵. De notaris dient derhalve zonder meer rekening te houden met deze algemeen bevoorrechte schuldeisers²⁴⁶ die aldus geen wettelijke hypotheek hoeven in te schrijven²⁴⁷. Gelet op het verband dat bepaalde rechtspraak en rechtsleer leggen tussen de termijn waarbinnen verzet tegen de prijs kan worden gedaan enerzijds en het tijdstip waarop het proces-verbaal van

²⁴¹ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 222; D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 91-92; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 167, geconsulteerd via www.storme.be.

²⁴² E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 610, h; R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 219, nr. 273; R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 169; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 169, geconsulteerd via www.storme.be.

²⁴³ Cass. 17 november 2006, *RW* 2006-07, 1758, noot MICHIELS; zie ook D. MICHIELS, “De fiscus en de rangregeling na Cassatie 17 november 2006 en de recente programmawet”, *Nieuwsbrief notariaat* 2007, nr. 19/5.

²⁴⁴ Zie artt. 69 en 77 van de Programmawet van 27 april 2007, waarin respectievelijk art. 435 WIB 1992 en art. 93quinquies WBTW werden aangepast; zie artt. 34 en 58 van de Wet van 8 juni 2008 houdende diverse bepalingen waarin respectievelijk art. 41quater, §3, lid 1 RSZ-wet en art. 23ter, §3, lid 1 KB sociaal statuut der zelfstandigen werd aangepast; wet van 24 juli 2008 paste de regels van de fiscale notificatie aan met het oog op de applicatie van het e-notariaat.

²⁴⁵ D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 103-104, nr. 113.

²⁴⁶ Artikel 19 Hyp.W.

²⁴⁷ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 220, nr. 273; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 170, geconsulteerd via www.storme.be.

rangregeling effectief wordt opgesteld anderzijds (zie *supra* randnr. 48), is het van groot belang dat de notaris deze rangregeling zodra mogelijk opmaakt²⁴⁸.

104. Deze wetswijziging neemt echter niet weg dat de notaris nog steeds (op straffe van aansprakelijkheid) binnen de 24 uur een tegennotificatie moet doen wanneer hij vaststelt dat de genotificeerde schuldvorderingen niet kunnen worden voldaan met de prijs. Dit laat de fiscus of de sociale kas toe om binnen acht dagen na deze verwittiging alsnog een wettelijke hypotheek in te schrijven. Deze algemeen bevoorrechte schuldeisers kunnen in de rangregeling immers worden voorbijgestoken door andere verzetdoende schuldeisers die een sterker voorrecht hebben. Een tijdige hypothecaire inschrijving kan dit gevaar voorkomen²⁴⁹.

F. Schuldeisers die blijken uit de beslagberichten

105. De collectieve dimensie van het beslagrecht komt waarschijnlijk nog het meest tot uiting in de verplichting van de notaris om in de beslagberichten zelf actief op zoek te gaan naar schuldeisers om deze evenzo te betrekken in de rangregeling (art. 1644, lid 2 Ger.W.)²⁵⁰. Zoals reeds vermeld in hoofdstuk II kan geen procedure van verdeling plaatsvinden zonder de voorafgaande consultatie van het centraal bestand (art. 1391, §2 Ger.W.). De notaris moet bovendien de datum en het uur van deze raadpleging vermelden in zijn proces-verbaal van rangregeling (art. 1391, §2, lid 2 Ger.W.). De bedoeling hiervan is een samenloop te doen ontstaan met schuldeisers die in andere beslagprocedures zijn betrokken, zoals met betrekking tot roerende goederen en gelden van de schuldenaar. Door op die manier zoveel mogelijk schuldeisers bij de voorliggende procedure te betrekken, kan een efficiëntere executie op het vermogen worden bereikt²⁵¹.

106. Gelet op de berichten die in het centraal bestand worden opgenomen (bericht van beslag, bericht van verzet enz. ...) ²⁵² komen in deze groep allerhande schuldeisers, al dan niet bevoorrecht, voor²⁵³. Het kan bijvoorbeeld gaan om schuldeisers die ná de kantmelding van de aanmaning tot inzage en vóór het afsluiten van het proces-verbaal van rangregeling een

²⁴⁸ D. MICHIELS, *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 104.

²⁴⁹ R. JANSSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 220, nr. 273.

²⁵⁰ R. JANSSEN, "Interferentie tussen beslag en samenloop", in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 167.

²⁵¹ R. JANSSEN, "Interferentie tussen beslag en samenloop", in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 167; R. JANSSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 220, nr. 274.

²⁵² Zie *supra* randnr. 67.

²⁵³ R. JANSSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 221, nr. 275.

beslag hebben gelegd op het beslagen goed of een voorafgaand bevel hebben doen overschrijven²⁵⁴. Het kunnen ook schuldeisers zijn die vóór het afsluiten van het proces-verbaal van rangregeling een derdenbeslag hebben gelegd in handen van de notaris. Een derdenbeslag wordt immers ook geregistreerd in het centraal bestand²⁵⁵.

107. Voorts beschikken de schuldeisers die blijken uit de beslagberichten vaak niet over een uitvoerbare titel.

Zo zal een schuldeiser die ná de gemeenmaking een bewarend beslag heeft gelegd en slechts over een onderhandse titel beschikt, toch blijken uit het bericht van beslag²⁵⁶.

Voorts kan een schuldeiser, ondanks dat hij niet beschikt over een uitvoerbare titel, een bericht van verzet verzenden naar het centraal bestand²⁵⁷. Voorwaarde hiervoor is dat zijn vordering beantwoordt aan de eisen van artikel 1628, lid 1 Ger.W.: een niet-betwiste schuldvordering of die welke bij een titel, *zelfs een onderhandse*, is vastgesteld (art. 1390, §2 Ger.W.)²⁵⁸. Dit bericht van verzet moet derhalve goed worden onderscheiden van het verzet tegen de prijs in de zin van artikel 1642 Ger.W. Enerzijds kunnen enkel schuldeisers die een uitvoerbare titel bezitten, tot het einde van de termijn voor het opmaken van een proces-verbaal van rangregeling, verzet tegen de prijs doen bij exploit of verklaring voor de notaris. Anderzijds moet de notaris bij het opstellen van zijn proces-verbaal rekening houden met de schuldeisers die hij ontdekt via de consultatie van de beslagberichten, waar ook schuldeisers wier vordering enkel bij onderhandse titel is vastgesteld, verzet kunnen doen bij wege van een bericht van verzet²⁵⁹.

Het collectief karakter van het beslag brengt derhalve met zich mee dat de notaris geen onderscheid mag maken naar de aard en de vorm van de schuldvordering wanneer de door de wet gestelde vereisten om in de rangregeling te worden opgenomen zijn vervuld²⁶⁰. Voor een onderhandse schuldvordering vloeien deze vereisten dan ook voort uit de samenlezing van

²⁵⁴ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 170, geconsulteerd via www.storme.be.

²⁵⁵ R. JANSEN en A. MICHELSSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 226.

²⁵⁶ N. PEETERS, “Noodzaak aan een uitvoerbare titel om verzet op de prijs te kunnen doen in het kader van de rangregeling” (noot onder Beslagr. Antwerpen 9 maart 1999), *Not.Fisc.M.* 2000, 202; E. DIRIX, “Evenredige verdeling en rangregeling”, *TPR* 2007, afl. 4., 2136; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 169, geconsulteerd via www.storme.be.

²⁵⁷ Zie *supra* randnr. ...

²⁵⁸ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 609-610, g.

²⁵⁹ K. BROECKX, “Rangregeling en evenredige verdeling”, in X. (ed.), *Zekerheden, beslag- en faillissementsrecht in de notariële praktijk*, Brugge, Die Keure, 1998, 180, nr. 35.

²⁶⁰ C. ENGELS, *Procesrecht in verband met het notariaat*, Brugge, Die Keure, 2010, 457.

artikel 1390, §2 *j*^o artikel 1628, lid 1 en artikel 1644, lid 2 Ger.W. Hoewel sommigen een strenger standpunt zijn toegedaan²⁶¹, kan een onderhandse schuldvordering mijns inziens in de rangregeling worden opgenomen van zodra ze aan deze wettelijke vereisten voldoet. Artikel 1628, lid 1 Ger.W. spreekt immers zelf van een *niet-betwiste* schuldvordering. Wanneer de beslagene of de overige betrokken schuldeisers het oneens zouden zijn met de opname van een onderhandse schuldvordering in de rangregeling, dan kunnen zij dit betwisten door tegenspraak te voeren tegen het proces-verbaal van rangregeling (art. 1644 Ger.W.). In dat geval voldoet de onderhandse schuldvordering niet meer aan artikel 1628, lid 1 Ger.W., zodat ze dan ook niet meer kan worden opgenomen in de rangregeling en dit totdat de betwistingen definitief werden beslecht.

108. De schuldeisers wier bestaan blijkt uit de enkele raadpleging van het centraal bestand worden echter niet automatisch in de rangregeling opgenomen.

Overeenkomstig artikel 1644, lid 1 Ger.W. doet de notaris binnen vijftien dagen na het proces-verbaal de schuldenaar en de schuldeisers aanmanen om, op straffe van uitsluiting, binnen de termijn van een maand inzage te nemen van het proces-verbaal en, indien daartoe grond bestaat, daarop tegenspraak te doen. Deze aanmaningen geschieden bij deurwaardersexploot en brengen derhalve kosten met zich mee²⁶².

Teneinde nutteloze kosten te vermijden, voorziet artikel 1644, lid 2 Ger.W. dan ook in een mildering op het collectief karakter: schuldeisers wier bestaan blijkt uit de enkele raadpleging van het CBB, moeten alléén worden betrokken bij de rangregeling indien zij in aanmerking komen voor een dividend²⁶³. Wanneer zij daarentegen niet batig kunnen worden gerangschikt (wat vaak het geval zal zijn indien zij niet beschikken over een zekerheidsrecht), wordt hen geen aanmaning betekend om inzage te nemen van het proces-verbaal van rangregeling. De notaris zal hen vooraf inlichten over de hangende beslagprocedure en over hun positie als schuldeiser²⁶⁴. Na deze inlichting ligt de bal in hun kamp: het staat hen vrij om van de notaris alsnog te eisen om formeel te worden aangemaand tot inzage, waarna ze eventueel

²⁶¹ C. ENGELS, *Procesrecht in verband met het notariaat*, Brugge, Die Keure, 2010, 461, nr. 377.

²⁶² Beslagr. Namen 24 september 2010, *JLMB* 2012, afl. 18, 845.

²⁶³ S. BRIJS, “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 62.

²⁶⁴ Garanties die werden ingebouwd op aanwijzing van de Raad van State; Advies RvS, *Parl.St.Kamer* 1998-99, nr. 1969/1, 6.

tegenspraak kunnen voeren tegen het proces-verbaal²⁶⁵. Op deze manier wordt zoveel als mogelijk vermeden dat de kostprijs van de betekeningen het netto te verdelen bedrag verlaagt. Dit zou per slot van rekening geen enkele partij ten goede komen, noch de andere schuldeisers, noch de beslagene²⁶⁶.

109. Deze voorafgaande kennisgevingsplicht van de notaris, die a.h.w. een soort “filter-systeem” teweegbrengt, versterkt de rol van de notaris in de rangregeling. De wet heeft echter geen formaliteiten opgelegd qua vorm of termijn, noch voor deze notariële inlichting, noch voor het verzoek van de schuldeisers dat zij toch in de verdeling wensen te worden betrokken. Gelet op zijn informatieplicht doet de notaris er evenwel goed aan te zorgen voor een bewijs dat hij aan zijn kennisgevingsplicht heeft voldaan. Bovendien dient de notaris ook tijdig te weten aan welke schuldeisers alsnog verdere betekeningen moeten gebeuren. Het is dan ook aangewezen dat de notaris aan deze schuldeisers vraagt te antwoorden binnen de termijn van één maand die er is om het proces-verbaal van rangregeling op te stellen. Aan de schuldeisers die na deze termijn reageren wordt dan niet meer betekend²⁶⁷.

110. In de praktijk zal de notaris dit systeem weliswaar enkel hanteren wanneer er geen twijfel bestaat over de onbatige rangschikking van deze schuldeisers. Wanneer de toewijzing niet meer voor betwisting vatbaar is, en de notaris constateert op dat ogenblik al dat er na de uitbetaling aan de ingeschreven schuldeisers niets meer van de prijs zal overblijven, dan kan hij het centraal bestand al onmiddellijk raadplegen en de andere schuldeisers reeds informeren²⁶⁸.

§4. SCHULDEISERS DIE NIET IN AANMERKING KOMEN: DERDENBESLAG IN HANDEN VAN DE NOTARIS

111. Met andere schuldeisers dan de zes groepen die hierboven werden genoemd, moet de notaris geen rekening houden bij het opstellen van het proces-verbaal van rangregeling. Zij kunnen nog wel een laatste toevlucht nemen tot het derdenbeslag in handen van de notaris:

²⁶⁵ R. JANSEN, “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 168.

²⁶⁶ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 221, nr. 275.

²⁶⁷ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 222; M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 171, geconsulteerd via www.storme.be.

²⁶⁸ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 222.

hetzij bewarend derdenbeslag door schuldeisers die niet over een uitvoerbare titel beschikken, hetzij uitvoerend derdenbeslag door schuldeisers met uitvoerbare titel maar wier vordering niet tijdig werd ingediend.

112. Een dergelijk (bewarend of uitvoerend) derdenbeslag heeft echter niet tot gevolg dat de notaris deze schuldeisers moet opnemen in de rangregeling²⁶⁹. Zij kunnen namelijk enkel aanspraak maken op het eventueel batig saldo van de koopprijs na volledige betaling van de in het proces-verbaal opgenomen schuldvorderingen²⁷⁰. Het derdenbeslag kan aan de schuldeisers immers niet meer rechten geven dan die waarover de beslagene zelf beschikt²⁷¹. Er ontstaat dus eigenlijk een tweede samenloop op het saldo na verdeling van de eerste samenloop. Hierdoor wordt het mogelijk dat chirograire schuldeisers uit de eerste samenloop voorgaan op algemeen bevoorrechte schuldeisers die pas later derdenbeslag hebben gelegd in handen van de notaris²⁷². Dit zou niet gebeuren indien het derdenbeslag werd gelegd voorafgaand aan de afsluiting van de rangregeling. Het derdenbeslag wordt immers vermeld in de beslagberichten en de notaris dient (in beginsel) rekening te houden met de schuldeisers van wie het bestaan daaruit blijkt²⁷³. Indien het derdenbeslag daarentegen eerst na het proces-verbaal van rangregeling wordt geregistreerd in het centraal bestand, kan het de rangregeling niet meer doorkruisen²⁷⁴.

113. Het beslag onder derden in handen van de notaris geldt dus geenszins als een verzet op de prijs zoals bedoeld in artikel 1642 Ger.W. Er mag evenwel geen verwarring worden gecreëerd wat betreft de fiscale en sociale notificaties. Daar bepaalt de fiscale wetgeving immers zelf expliciet dat deze gelden als een verzet op de prijs (zie *supra* randnr. 103)²⁷⁵.

114. Zowel bij bewarend als uitvoerend derdenbeslag is de notaris er toe gehouden tijdig zijn verklaring van derde-beslagene af te leggen (art. 1452 en 1539 Ger.W.)²⁷⁶.

²⁶⁹ Cass. 17 november 2006, *RW* 2006-07, 1758, noot MICHIELS.

²⁷⁰ K. BROECKX, "Rangregeling en evenredige verdeling", in X. (ed.), *Zekerheden, beslag- en faillissementsrecht in de notariële praktijk*, Brugge, Die Keure, 1998, 177, nr. 22.

²⁷¹ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 226.

²⁷² R. JANSEN, "Interferentie tussen beslag en samenloop", in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 168, nr. 27.

²⁷³ R. JANSEN en A. MICHIELSENS, *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 222.

²⁷⁴ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 171, geconsulteerd via www.storme.be.

²⁷⁵ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 609-610, h.

²⁷⁶ Voor een verdere bespreking van de plichten van de notaris in dit kader zie: K. BROECKX, "Derdenbeslag. De plichten van de notaris als derde-beslagene", in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 29-47.

§5. DE SLUITING VAN DE RANGREGELING

115. Wanneer er na de aanmaning om inzage te nemen en tegenspraak te voeren alsnog betwistingen rijzen, dan worden die beslecht door de beslagrechter²⁷⁷. Werd er geen tegenspraak gevoerd binnen de in artikel 1644 Ger.W. bepaalde termijn, of is er definitief uitspraak gedaan over de gerezen betwistingen, dan sluit de notaris het proces-verbaal van rangregeling af en geeft hij aan de schuldeisers de borderellen van toewijzing af (art. 1645 en art. 1650 Ger.W.)²⁷⁸.

116. De afsluiting van het proces-verbaal van rangregeling heeft tot gevolg dat de aan de schuldeisers verschuldigde rente ophoudt te lopen. Artikel 1639 Ger.W. bepaalt weliswaar dat de rechten van de ingeschreven schuldeisers overgaan op de prijs, doch blijft die koopprijs – zij het onbeschikbaar – in het vermogen van de beslagene totdat het definitief proces-verbaal van rangregeling werd opgemaakt en de borderellen van toewijzing aan de schuldeisers werden overhandigd (art. 1650, tweede lid Ger.W.)²⁷⁹. De borderellen van toewijzing zijn uittreksels uit het proces-verbaal van rangregeling, voorzien van het formulier van tenuitvoerlegging, waaruit het bedrag blijkt dat definitief werd toegewezen aan de batig gerangschikte schuldeiser in kwestie en op grond waarvan deze laatste betaling kan vorderen van de bewaarder van de Deposito- en Consignatiekas of desgevallend van de koper²⁸⁰.

117. Hoewel de in- en overschrijvingen in de praktijk gewoonlijk al doorgehaald zijn voordat het proces-verbaal van afsluiting van de rangregeling wordt verleden, dient de wijziging die hieromtrent werd ingevoerd door de reeds veel besproken wet van 29 mei 2000²⁸¹ nog te worden vermeld. Vóór deze wetwijziging bevatte het proces-verbaal van afsluiting van de rangregeling doorgaans ook de vermeldingen nodig voor de doorhaling van de in- en overschrijvingen die lastens de beslagene bestaan op het toegewezen goed. Dit is niet langer het geval, gezien de doorhaling nu wordt gedaan op basis van het notariële getuigschrift van betaling. Eens de koper de door hem verschuldigde bedragen heeft betaald, kan deze de

²⁷⁷ Voor meer details in verband met het verloop van deze “gerechtelijke” afsluiting, zie artikel 1646 t.e.m. 1650 Ger.W.

²⁷⁸ E. DIRIX, *Beslagrecht: kort begrip van het beslag- en executierecht*, Leuven, Acco, 2008, 112.

²⁷⁹ E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 615, nr. 1000.

²⁸⁰ C. DE WULF, *Opstellen van notariële akten. Deel III*, Mechelen, Kluwer, 2005, 606, nr. 785; E. DIRIX en K. BROECKX, *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 614, nr. 1000.

²⁸¹ Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, BS 9 augustus 2009, inwerkingtreding 29 januari 2011.

notaris verzoeken dit getuigschrift op te stellen, op voorlegging waarvan de hypotheekbewaarder ambtshalve alle bestaande in- en overschrijvingen zal doorhalen²⁸².

118. Eens de rangregeling definitief is, moet dit d.m.v. een beslagbericht worden ingevoerd in het centraal bestand van beslagberichten (art. 1390*quinquies*, lid 2 Ger.W.)²⁸³. Zoals gezien in hoofdstuk II heeft de notaris hiervoor een eigen creatierecht verkregen zodat hij hiervoor geen beroep meer hoeft te doen op een gerechtsdeurwaarder (zie *supra* randnr. 80)²⁸⁴.

²⁸² C. DE WULF, *Opstellen van notariële akten. Deel III*, Mechelen, Kluwer, 2005, 605, nr. 783.

²⁸³ M.E. STORME en L. DE KEYSER, *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 186, geconsulteerd via www.storme.be.

²⁸⁴ Artikel 61 van de Wet van 14 januari 2013 houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering binnen justitie, *BS I* maart 2013, inwerkingtreding 1 september 2013.

BESLUIT

Daar de collectieve dimensie van het beslagrecht sinds het cassatiearrest van 1997 alleen maar is toegenomen, vormt het opstellen van het proces-verbaal van rangregeling geen sinecure voor de notaris. Kenmerkend voor de samenloop die de notaris hierbij actief moet uitlokken, is dat hij ook schuldeisers moet opsporen teneinde hen de kans te geven hun rechten te doen gelden. Om deze zoektocht praktisch mogelijk te maken, heeft de wetgever het publiciteitsregime van de beslagberichten aangereikt. Al sinds de beslagwet van 14 januari 1993 is de notaris verplicht om voorafgaand aan iedere procedure van rangregeling de beslagberichten te raadplegen. Het systeem van beslagtrommels dat destijds werd gehanteerd, was echter zeer tijdrovend en vertoonde vele gebreken. Om hieraan tegemoet te komen werd dit systeem door de wet van 29 mei 2000 vervangen door een online databank. Het uitvoerend koninklijk besluit liet echter zeer lang op zich wachten, waardoor dit nieuwe regime pas effectief in werking trad op 29 januari 2011. Na een drie jaar durende overgangsperiode is deze databank, anno 2014, dan ook op kruissnelheid.

De schuldeisers wier bestaan blijkt uit de raadpleging van dit centraal bestand moeten aldus (in beginsel) worden betrokken in de rangregeling. Op die manier worden niet enkel de schuldeisers opgenomen die beslag hebben gelegd op het onroerend goed dat wordt verkocht, maar ook de schuldeisers die beslag lieten leggen op roerende goederen en gelden van de schuldenaar komen in aanmerking. Bovendien laat ook een bericht van verzet aan een schuldeiser toe zich aan te sluiten bij alle beslagprocedures ten laste van zijn debiteur.

Naast de schuldeisers die de notaris aantreft in het centraal bestand, zijn er nog tal van schuldeisers die in de rangregeling moeten worden opgenomen. Enerzijds wordt de beslagprocedure vanuit de wet zelf collectief ingevolge de gemeenmaking van het beslag. Anderzijds kunnen de schuldeisers zich bij een bestaande procedure aansluiten door bijvoorbeeld verzet te doen tegen de prijs.

Eens de notaris een overzicht heeft van welke schuldeisers hij concreet in de rangregeling moet betrekken, zal hij als neutrale bewindvoerder en met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel en de wettige redenen van voorrang, een voorstel van verdeling uitwerken voor de betrokken schuldeisers. Eenmaal de rangregeling definitief is, mag de notaris overgaan tot de uitdeling van de gelden.

Bijlage 1. Bericht van bevel, beslag, vaststelling van niet-bevinding en verzet

Bijlage 1 - Bericht van bevel, beslag, vaststelling van niet-bevinding en verzet

Gerecht: (straat en nummer) (zetel van de rechtbank) (postcode en gemeente)	Ontvangst van het bericht / / : u Verzonden aan het bestand van berichten / / : u
Beslagen schuldenaar: (naam-voornamen/naam-rechtsvorm) (geboortedatum/nr. KBO) (straat en nummer/zetel) (postcode en gemeente) Verblijfplaats ☐ Plaats van beslag: Korte beschrijving van de inbeslaggenomen goederen:	Aard van het beslag: Vaststelling van niet bevinding – de voor beslag vatbare goederen zijn kennelijk ontoereikend om de kosten van de procedure te dekken ☐ Betaling van het totale verschuldigde bedrag in hoofdsom, rente en kosten ☐ Behouden geldigheid van het beslagbericht overeenkomstig artikel 1390septies Ger.W. ☐
Verzetdoende schuldeiser: (naam-voornamen/naam-rechtsvorm) (geboortedatum/nr. KBO) (straat en nummer/zetel) (postcode en gemeente) Gekozen woonplaats ☐ Verblijfplaats ☐ De titel van de schuldvordering: Voorrechten: Het bedrag van de schuldvordering:	Datum van definitief proces-verbaal van evenredige verdeling: / / Datum van proces-verbaal van minnelijke verkoop overeenkomstig artikel 1526bis W. Ger.: / / Beschrijving van de verkochte goederen: Datum van proces-verbaal van beslag bij vergelijking en uitbreiding : / /
Beslaglegger: (naam-voornamen/naam-rechtsvorm) (geboortedatum/nr. KBO) (straat en nummer/zetel) (postcode en gemeente) Gekozen woonplaats ☐ Aard van de schuldvordering: Redenen van voorrang: Het bedrag van de schuldvordering:	Datum van het bevel: / / Datum van het beslag: / / Datum van de betekening: / / Datum van de omzetting van bewarend beslag in uitvoerend beslag: / / Datum van inhouding/verzoek: / / Datum van de kennisgeving van de inhouding: / / Datum van de opschorting: / /
Derde-beslagene: (naam-voornamen/naam-rechtsvorm) (geboortedatum/nr. KBO) (straat en nummer/zetel) (postcode en gemeente)	Reden van de opschorting: Datum van de hernieuwing: / / Reden van de hernieuwing: Datum van de verkoop: / / Datum van de opheffing van het beslag: / /
Notaris: Datum van definitief proces-verbaal van verdeling of rangregeling: / /	Reden van de opheffing: Datum van de schrapping: / /

Revindicatie: Revindicerende partij (naam-voornamen/naam-rechtsvorm) (nr. KBO) (straat en nummer/zetel) (postcode en gemeente) Raadsman (naam-voornamen/naam-rechtsvorm) (nr. KBO) (straat en nummer/zetel) (postcode en gemeente) Dispositief van het vonnis of arrest	Datum van het eerdere beslag: / / Identiteit van de gerechtsdeurwaarder die het eerdere beslag heeft gelegd: Identiteit van de eerdere beslagleggende schuldeiser:
Handtekening van de gerechtsdeurwaarder, de griffier of de ontvanger	Identiteit of stempel van de gerechtsdeurwaarder, het gerecht of de ontvanger

Gezien om gevoegd te worden bij Ons besluit van 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk *Ibis* van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

De Minister van Justitie,

S. DE CLERCK

Bijlage 2. Bericht van delegatie

Bijlage 2 - Bericht van delegatie

Delegant: (naam-voornamen) (geboortedatum) (straat en nummer) (postcode en gemeente) Verblijfplaats ☐	Ontvangst van het bericht / / : u Verzonden aan het bestand van berichten / / : u
Delegataris: (naam-voornamen) (beroep) (geboortedatum) / / (straat en nummer) (postcode en gemeente)	Datum van de beslissing: / / Datum van de betekening: / / Datum van de kennisgeving: / / Datum van de hernieuwing: / / Reden van de hernieuwing:
Gedelegeerde derde: (naam-voornamen) (geboortedatum) (straat en nummer/zetel) (postcode en gemeente)	Datum van de opschorting: Reden van de opschorting:
Oorzaak van de delegatie: Voorwaarden en grenzen van de delegatie: Bedrag van de delegatie:	Datum van de schrapping: / / Reden van de schrapping:
Handtekening van de gerechtsdeurwaarder, de griffier of de ontvanger	Identiteit of stempel van de gerechtsdeurwaarder, het gerecht of de ontvanger

Gezien om gevoegd te worden bij Ons besluit van 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk *Ibis* van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

De Minister van Justitie,

S. DE CLERCK

Bijlage 3. Bericht van overdracht

77828

BELGISCH STAATSBLED — 17.12.2010 — MONITEUR BELGE

Bijlage 3 - Bericht van overdracht

Overdrager: (naam-voornamen) (geboortedatum) (straat en nummer) (postcode en gemeente)	Ontvangst van het bericht / / : u Verzonden aan het bestand van berichten / / : u
Verzet van de overdrager ☐ Het beschikkend gedeelte van het vonnis:	Bedrag van het opeisbaar saldo van de schuldvordering van de overnemer: Oorzaak van de overdracht:
Schuldeiser-overnemer: (naam-voornamen/naam-rechtsvorm) (geboortedatum/nr. KBO) (straat en nummer/zetel) (postcode en gemeente)	Datum van de ingebrekestelling: / / Datum van de overdracht: / / Datum van de hernieuwing: / / Reden van de hernieuwing: Datum van de opschorting: / / Reden van de opschorting: Datum van de schrapping: / / Reden van de schrapping:
Gecedeerde schuldenaar: (naam-voornamen/naam-rechtsvorm) (straat en nummer/zetel) Postcode en gemeente)	Identiteit of stempel van de gerechtsdeurwaarder, het gerecht of de ontvanger

Gezien om gevoegd te worden bij Ons besluit van 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk *Ibis* van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

De Minister van Justitie,

S. DE CLERCK

Bijlage 4. Bericht van collectieve schuldenregeling

Biilage 4 - Bericht van collectieve schuldenregeling

Territoriaal bevoegde arbeidsrechtbank	Ontvangst van het bericht / / : u
Referentie van de griffie	Verzonden aan het bestand van berichten / / : u
Verzoeker: (naam-voornamen) (geboortedatum) (straat en nummer) (postcode en gemeente)	Datum van de beslissing van toelaatbaarheid / /
Schuldbemiddelaar: (naam-voornamen/naam) (beroep) (straat en nummer/zetel/kantoor) (postcode en gemeente)	Datum van de herroeping van de beslissing van toelaatbaarheid / / Datum van de beslissing tot vervanging van de schuldbemiddelaar / / Datum van de schrapping: / /
<u>In geval van minnelijke aanzuiveringsregeling</u> Datum van de beslissing waarbij akte wordt genomen van het gesloten akkoord / / Datum waarop het proces-verbaal bedoeld in artikel 1675/11, §1, eerste lid, aan de rechter wordt bezorgd / / Einddatum van de aanzuiveringsregeling / / Datum van herroeping van de aanzuiveringsregeling / /	<u>In geval van gerechtelijke aanzuiveringsregeling</u> Datum van de beslissing waarbij de aanzuiveringsregeling wordt opgelegd / / Datum van de beslissing tot verwerping van de vordering / / Einddatum van de aanzuiveringsregeling / / Datum van herroeping van de aanzuiveringsregeling / /
Handtekening van de gerechtsdeurwaarder, de griffier of de ontvanger	Identiteit of stempel van de gerechtsdeurwaarder, het gerecht of de ontvanger

Gezien om gevoegd te worden bij Ons besluit van 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk *Ibis* van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van sommige bepalingen van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek.

De Minister van Justitie.

S. DE CLERCK

BIBLIOGRAFIE

A. WETGEVING

Wet van 14 januari 2013 houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering binnen justitie, *BS* 1 maart 2013, 12945.

Wet van 30 december 2009 houdende diverse bepalingen betreffende justitie (II), *BS* 15 januari 2010.

Wet van 8 juni 2008 houdende diverse bepalingen, *BS* 16 juni 2008.

Wet van 13 december 2005 houdende bepalingen betreffende de termijnen, het verzoekschrift op tegenspraak en de procedure van collectieve schuldenregeling, *BS* 21 december 2005.

Wet van 27 maart 2003 tot wijziging van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 28 mei 2003, 29.285, erratum *BS* 16 juli 2003, 38.093.

Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 9 augustus 2000, 27.284.

Wet van 14 januari 1993 tot wijziging van titel I, voorafgaande regels en titel III, gedwongen tenuitvoerlegging, van deel V van het Gerechtelijk Wetboek inzake het bewarend beslag en de middelen tot tenuitvoerlegging en tot wijziging van artikel 476 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling, *BS* 20 februari 1993, 3894.

Wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst, *BS* 20 augustus 1992.

Wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 31 oktober 1967.

Hypotheekwet van 16 december 1851, *BS* 22 december 1851.

Wet van 21 maart 1804 houdende het Burgerlijk Wetboek, *BS* 3 september 1807.

Wet van 16 maart 1803 tot regeling van het notarisambt, *Bull.*, 258, nr. 2440.

Programmawet 27 april 2007, *BS* 8 mei 2007.

Koninklijk Besluit 7 december 2010 houdende uitvoering van hoofdstuk Ibis van de eerste titel van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling en tot vaststelling van de datum van sommige bepalingen van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek, *BS* 17 december 2010, 77.812.

Ministerieel Besluit van 11 maart 2014 houdende bepaling van het bedrag van de retributie die geheven wordt bij consultatie van het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest, evenals de voorwaarden en de modaliteiten van inning, *BS* 27 maart 2014.

Ministerieel Besluit 29 januari 2011 houdende goedkeuring van het huishoudelijk reglement van het beheers- en toezichtscomité van het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, *BS* 31 januari 2011, 8.522.

Ministerieel Besluit 13 december 2010 tot bepaling van het bedrag en de toekenningsvoorwaarden van de presentiegelden, de vergoedingen van de verblijfkosten, alsook van de voorwaarden inzake terugbetaling van de reiskosten van de voorzitter en de leden van het beheers- en toezichtscomité van het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, *BS* 31 januari 2011, 8.522.

Ministerieel Besluit 13 december 2010 tot bepaling van het bedrag en de toekenningsvoorwaarden van de presentiegelden, de vergoedingen van de verblijfkosten, alsook van de voorwaarden inzake terugbetaling van de reiskosten van de voorzitter en de leden van het beheers- en toezichtscomité van het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook van hun plaatsvervangers, *BS* 17 december 2010, 77.840.

Advies RvS, *Parl.St.*Kamer 1998-99, nr. 1969/1, 6.

Parl. St. Kamer 1965-66, 59, nr. 49, verslag HERMANS, 233.

B. RECHTSPRAAK

Cass. 13 november 2009, *JLMB* 2010, 868, noot B. BIEMAR.

Cass. 19 april 2009, *Arr. Cass.* 2009, afl. 4, 1022; *T.Not.* 2010, afl. 11, 625.

Cass. 30 januari 2009, *Arr. Cass.* 2009, afl. 1, 327; *RW* 2009-10, afl. 12, 488.

Cass. 7 oktober 2008, *RW* 2011-12, afl. 12, 584.

Cass. 17 november 2006, *RW* 2006-07, 1758, noot MICHIELS.

Cass. 9 juni 2006, *RW* 2008-09, 381.

Cass. 28 mei 2004, *Pas.* 2004, afl. 5-6, 934.

Cass. 11 april 1997, *RW* 1997-98, 187, noot E. DIRIX; *TBBR* 1997, 204, noot B. MAES.

Cass. 19 april 1990, *RW* 1990-91, 561, noot DIRIX.

Cass. 20 januari 1935, *Pas.* 1935, I, 101.

Gent 30 juni 2009, *P&B* 2011, afl. 1-2, 64.

Gent 8 mei 2008, *TGR-TWVR* 2009, afl. 1, 12.

Gent 31 januari 2007, *TBBR* 2010, afl. 2, 105.

Antwerpen 14 maart 2002, *RW* 2003-04, afl. 20, 796.

Luik 18 oktober 2001, *Rev.not.b.* 2003, 176.

Antwerpen 13 februari 2001, *RW* 2001-02, 995.

Luik 1 maart 1994, *JLMB* 1994, 692.

Antwerpen 27 juni 1979, *RW* 1983-84, 570.

Luik 20 november 1972, *Pas.* 1973, II, 51.

Beslagr. Gent 29 maart 2012, *TGR-TWVR* 2013, afl. 5, 339.

Beslagr. Gent 3 januari 2012, *NJW* 2012, 554-555, noot A. VANDERHAEGHEN.

Beslagr. Luik 24 december 2010, *Rev.not.b.* 2012, afl. 3059, 65-66.

Beslagr. Namen 24 september 2010, *JLMB* 2012, afl. 18, 845.

Beslagr. Charleroi 4 mei 2010, *Ius & Actores* 2010, afl. 2, 169.

Beslagr. Tongeren 4 januari 2001, *T.Not.* 2001, 161, noot F. BOUCKAERT.

Beslagr. Antwerpen 9 maart 1999, *Not.Fisc.M.* 2000, 194.

Kh. Brussel 18 januari 1996, *T.Not.* 1996, 201, noot D. MICHIELS.

Rb. Luik 21 september 1994, *Rev.not.b.* 1997, 348.

Beslagr. Brussel 29 juni 1993, *JLMB* 1994, 715, noot G. DE LEVAL.

Rb. Doornik 26 oktober 1984, *JT* 1985, 150.

Beslagr. Hasselt 25 oktober 1983, *Limb. Rechtsl.* 1983, 172.

Beslagr. Hoei 21 juni 1983, *Pas.* 1984, III, 11.

Beslagr. Luik 3 november 1982, *J.L.* 1983, 17.

Beslagr. Hoei 24 juni 1980, *JT* 1980, 649.

C. RECHTSLEER

a) Bijdragen in tijdschriften

BAEL, J., “De notaris op de shopstoel. Bedenkingen bij enkele controversiële aspecten van de opdracht van de notaris in het raam van het uitvoerend beslag op onroerend goed en de rangregeling”, *RW* 1997-98, 1501-1502.

BRIJS, S., “Het centraal bestand van beslagberichten na tien jaar wachten dan toch in werking”, *RW* 2010-11, 980-983.

BROECKX, K., “Samenloop bij uitvoerend derdenbeslag”, *RW* 1993-94, 961-963.

CAUWENBERGHS, B., BELLEMANS, S., GOVAERT, C. en VAN GEEL, C., “Overzicht van het Belgisch Staatsblad van 7 t.e.m. 31 december 2010”, *SOCWEG* 2011, afl. 1, 19-24.

DE CORTE, R., “Samenloop en preferente aanspraken”, *TPR* 1983, 213-242.

DE LEVAL, G. en BRIJS, S., “Les grandes lignes des loi de 2000 et de 2003”, *Ius & Actores* 2011/1, 13-53.

DE MAESENEER, D., “De collectieve dimensie van het beslag onder derden” (noot onder Rb. Antwerpen 14 maart 2002), *P&B* 2003, afl. 4, 275-277.

DELWICHE, T. en HELSEN, F., “Het eerste jaarverslag van het Beheers- en toezichtsc comité over het centraal beslagregister”, *RW* 2012-13, afl. 15, 596-599.

DIRIX, E., “Evenredige verdeling en rangregeling”, *TPR* 2007, afl. 4., 2134-2138.

DIRIX, E., “Evenredige verdeling na derdenbeslag” (noot onder cass. 11 april 1997), *RW* 1997-98, 187-188.

DIRIX, E. en BRIJS, S., “De centralisatie van de beslagberichten en andere wijzigingen aan het beslagrecht”, *RW* 2000-01, 41-48.

ENGELS, C., “Een rangregeling in de rangregeling”, *Not.Fisc.M.* 2007, afl. 4, 97-103.

GAYSE, B., “Beslagactualia 2003-04”, *Waarvan Akte* 2004, afl. 5, 21-28.

JACOBS, A., “Centraal bestand van beslagberichten”, *SOCWEG* 2011, afl. 2, 8-11.

J.L., “Notariaat – inzage berichten van beslag”, *RW* 1979-80, 137.

LEDoux, J.-L., “Chronique de jurisprudence - Les saisies (1983-1988)”, *JT* 1989, 663-666.

MAES, B., “De collectieve aard van het uitvoerend beslag onder derden op het saldo van een bankrekening en de verplichting tot evenredige verdeling (art. 1627 Ger.W.)” (noot onder cass. 11 april 1997), *TBBR* 1997, 207-209.

MICHIELS, D., “De fiscus en de rangregeling na Cassatie 17 november 2006 en de recente programmawet”, *Nieuwsbrief Notariaat* 2007, 5-8.

MICHIELS, D., “De fiscus en de rangregeling” (noot onder Cass. 17 november 2006), *RW* 2006-07, 1759-1764.

MICHIELS, D., “De verplichte raadpleging van de beslagberichten door de notaris”, *T.Not.* 1993, 259-266.

PEETERS, N., “Noodzaak aan een uitvoerbare titel om verzet op de prijs te kunnen doen in het kader van de rangregeling” (noot onder Beslagr. Antwerpen 9 maart 1999), *Not.Fisc.M.* 2000, 197-202.

STORME, M.E., “Paritas creditorum, voorrang en roerende zekerheden”, *TPR* 2006, nr. 2, 939-1100.

TOLLENAERE, V., “Wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk wetboek”, *Waarvan Akte* 2002, afl. 3, 1-10.

VANDERHAEGHEN, A., “Indeplaatsstelling” (noot onder Beslagr. Gent 3 januari 2012), *NJW* 2012, afl. 267, 555.

VAN DEN BOSSCHE, A., “Artikel 1391 Ger.W. (nieuw) niet voor notarissen!”, *T.Not.* 1994, 403-407.

VERELST, K., “De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op een onroerend goed”, *Jura Falc.* 1992-1993, 369-394.

VOET, C., “Éen jaar operationeel: de zin en onzin van het Centraal Bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling”, *NNK* 2012, afl. 2, 33-37.

X., “Notaris zendt rangregeling zelf naar bestand van berichten”, *Notariaat* 2013, afl. 9, 8.

X., “Werklastvermindering justitie”, *NJW* 2013, afl. 279, 244-250.

X., “Databank beslagberichten”, *NJW* 2011, afl. 234, 9-10.

b) Boeken en bijdragen in verzamelwerken en reeksen

ALOFS, E., BROECKX, K. en CASMAN, H., *Insolventierecht*, Mechelen, Kluwer, 2006, 588p.

BRIJS, S., “Het centraal bestand van beslagberichten: gevolgen voor de praktijk”, in M.E. STORME (ed.), *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 37-68.

BRIJS, S., “Naar een centraal elektronisch bestand van beslagberichten”, in E. DIRIX en P. TAELEMAN (eds.), *Beslag- en executierecht: naar een collectief beslagrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2001, 283p.

BROECKX, K., “Ter inleiding: enkele topics uit het beslag- en executierecht”, in G. MARTYN (ed.), *Beslag en collectieve schuldenregeling*, Gent, Larcier, 2005, 1-19.

BROECKX, K., “Derdenbeslag. De plichten van de notaris als derde-beslagene”, in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 29-47.

BROECKX, K., “Rangregeling en evenredige verdeling”, in X. (ed.), *Zekerheden, beslag- en faillissementsrecht in de notariële praktijk*, Brugge, Die Keure, 1998, 169-189.

BROECKX, K., “Recente ontwikkelingen in het beslagrecht”, in X., *Beslagrecht, aansprakelijkheidsrecht, ruimtelijke ordening, publiekrechtelijk procesrecht, mededingingsrecht*, Gent, Story-Scientia, 1998, 1 – 24.

- BYTTEBIER, J. en BOUCKAERT, F., *Beslag en rangregeling*, Leuven, Universitaire pers, 2001, 314p.
- DE GROOTE, B. en VOET, S., *Collectieve schuldenregeling*, Brussel, Larcier, 2009, 200p.
- DE LEVAL, G., “L’ordre” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2009, losbl.
- DE LEVAL, G., “La saisie immobilière” in *Répertoire notarial*, Brussel, Larcier, 2007, 475p.
- DE WULF, C., *Opstellen van notariële akten. Deel III*, Mechelen, Kluwer, 2005, 724p.
- DIRIX, E., *Beslagrecht: kort begrip van het beslag- en executierecht*, Leuven, Acco, 2008, 116p.
- DIRIX, E. en BROECKX, K., *Beslag in APR*, Mechelen, Kluwer, 2010, 656p.
- DIRIX, E. en BROECKX, K., *Beslag in APR*, Brussel, Story-Scientia, 2001, 573p.
- DIRIX, E. en DE CORTE, R., *Zekerheidsrechten*, Mechelen, 2006, 519p.
- DIRIX, E. en Taelman, P., *Beslag- en executierecht: naar een collectief beslagrecht*, Antwerpen, Intersentia, 2001, 283p.
- ENGELS, C., “Het uitvoerend beslag op onroerend goed en rangregeling”, in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 13*, Brugge, Die Keure, 2008, 129-169.
- ENGELS, C., *Procesrecht in verband met het notariaat*, Brugge, Die Keure, 2010, 479p.
- ENGELS, C., “Rangregeling” in X. (ed.), *Rechtskroniek voor het notariaat. Deel 4: Beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2004, 116-135.
- JANSEN, R., “Interferentie tussen beslag en samenloop”, in I. DE KNIJF (ed.), *Beslag- en executierecht*, Brussel, Larcier, 2010, 151-180.
- JANSEN, R., *Beschikkingsonbevoegdheid*, Antwerpen, Intersentia, 2009, 931p.
- JANSEN, R. en MICHIELENS, A., *Notarieel executierecht*, Antwerpen, Intersentia, 2010, 317p.

LAENENS, J., BROECKX, K. en SCHEERS, D., *Handboek gerechtelijk recht*, Antwerpen, Intersentia, 2012, 853p.

MICHIELS, D., *Uitvoerend onroerend beslag en rangregeling*, Mechelen, Kluwer, 2013, 214p.

RENS, J.-L., “De schuldeisers toegelaten tot de rangregeling na verkoop bij uitvoerend beslag op onroerend goed” in *Liber amicorum E. Krings*, Brussel, Story-Scientia, 1991, 731-749.

STORME, M.E., *Zekerheden- en insolventierecht*, Gent-Mariakerke, 2013, 1181p. en www.storme.be.

STORME, M.E. en DE KEYSER, L., *Notarieel procesrecht en executierecht, Deel II, Notarieel executierecht*, 2013, 201p. en www.storme.be.

STORME, M.E., *Insolventie- en beslagrecht*, Brugge, Die Keure, 2012, 153p.

VAN OPSTAL, B., “Conflictbemiddeling bij rangregeling: afbakening van de notariële taak”, in X. (ed.), *De notaris en de conflictbeheersing*, Antwerpen, Kluwer, 1999, 361-388.

WEYTS, L. en GOOVAERTS, E. (ed.), *Topics notarieel recht*, Leuven, Universitaire pers, 2002, 190p.

D. OVERIGE

Gesprek met notaris B. Verhoeve (notariskantoor Gheeraert, Coorevits & Verhoeve).

VAN GEEL, C., “Lagere retributie voor consultatie ‘centraal bestand beslagberichten’”, www.jura-notariaat.be.

www.dekamer.be.

www.desenaat.be.

www.gerechtsdeurwaarders.be.

www.juranotariaat.be.

www.taaladvies.net.